

ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΛΛΑΚΤΩΡ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για τη χρήση από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2018

(Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3556/2007)

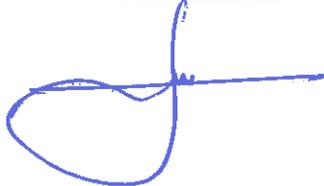
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε.
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΡΜΟΥ 25 – ΚΗΦΙΣΙΑ 145 64
Α.Φ.Μ.: 094508956 Δ.Ο.Υ.: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 38582/01ΑΤ/Β/97/012 (08) – Α.Φ. 4990
ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ.: 2567001000

Περιεχόμενα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

A. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.....	3
B. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
B1. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛ.ΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ.....	4
B2. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	15
B3. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.....	16
Γ. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	26
Δ. Ετήσιες Ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018.....	33
Ε. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων των Θυγατρικών.....	93

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από τη σελίδα 33 έως και τη σελίδα 92 εγκρίθηκαν κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 16.04.2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & Δ/ΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Α. ΣΙΕΤΗΣ

ΑΔΤ ΑΕ 109207

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Γ. ΚΟΥΤΑΒΑ

ΑΔΤ ΑΕ 048258

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Ι. ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ

ΑΔΤ ΑΑ 086054

Α. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ και διακριτικό τίτλο ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ (εφεξής Εταιρεία), που εδρεύει στην Κηφισιά Αττικής, οδός Ερμού, αρ. 25:

1. Θεόδωρος Σιετής του Αργυρίου, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου & Διευθύνων Σύμβουλος
2. Αγγελική Κουταβά του Γερασίμου, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
3. Απόστολος Φραγκούλης του Νικολάου, Μη Εκτελεστικό Μέλος, ειδικώς προς τούτο ορισθείς με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας

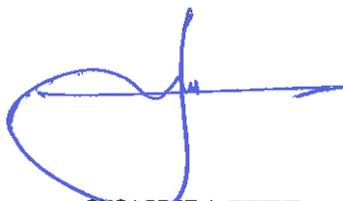
υπό την ως άνω ιδιότητά μας, δηλώνουμε με την παρούσα ότι, εξ όσων γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση 01.01-31.12.2018, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως και συνολικών εισοδημάτων της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και

(β) η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Κηφισιά, 16 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & Δ/ΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Α. ΣΙΕΤΗΣ

ΑΔΤ ΑΕ 109207

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Γ. ΚΟΥΤΑΒΑ

ΑΔΤ ΑΕ 048258

ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ν. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

ΑΔΤ Σ 652401

Β. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Β.1. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛ.ΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ

Επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων
 Για τη χρήση από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2018

Αγαπητοί μέτοχοι,

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσης 2018 (01.01-31.12.2018) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα της Εταιρείας ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ και του Ομίλου Εταιρειών ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ. Στην Έκθεση περιγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη χρήση 2018 και η επίδρασή τους στις οικονομικές καταστάσεις, οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, ενώ παρατίθενται και ποιοτικού χαρακτήρα στοιχεία και εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων του. Τέλος, περιλαμβάνονται οι σημαντικές συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρείας και του Ομίλου και συνδεδεμένων προσώπων καθώς και Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, πλην της μητρικής εταιρείας ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ, είναι εκείνες που αναφέρονται στη σημείωση 8 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007 και συνοδεύει τις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 01.01.-31.12.2018.

Ι. Επισκόπηση αποτελεσμάτων 2018

Ο Όμιλος εμφάνισε για τη χρήση του 2018 έσοδα € 60.159.305 έναντι εσόδων € 49.676.221 για τη χρήση του 2017, αυξημένα κατά 21,1%, και το EBITDA ανήλθε σε € 43.014.089 έναντι € 33.373.629 για το αντίστοιχο διάστημα της προηγούμενης χρήσης, αυξημένο κατά 28,9%. Η αύξηση των εσόδων και του EBITDA, οφείλεται κυρίως στην αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε σχέση με το 2017. Τα κέρδη του Ομίλου προ φόρων ανήλθαν σε € 18.398.264 έναντι € 12.809.942 της προηγούμενης χρήσης, παρουσιάζοντας αύξηση 43,6%, ενώ τα κέρδη του Ομίλου μετά από τους φόρους ανήλθαν σε € 16.215.432, έναντι € 9.781.702 κατά το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 65,77%.

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη (καθώς και εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης, οι ορισμοί των οποίων δίνονται παρακάτω) των χρήσεων 2018 και 2017, σε ενοποιημένο και εταιρικό επίπεδο, έχουν ως εξής:

(ποσά σε €)	Ενοποιημένα στοιχεία	
	1 - Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κύκλος εργασιών	60.159.305	49.676.221
EBITDA	43.014.089	33.373.629
Δείκτης EBITDA	71,50%	67,18%
EBITDA προ απομειώσεων, πωλήσεων και διαγραφών συμμετοχών	44.131.851	36.561.895
Δείκτης EBITDA προ απομειώσεων	73,36%	73,60%
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης (EBIT)	29.474.626	22.078.555
Κέρδη προ φόρων	18.398.264	12.809.942
Κέρδη μετά από φόρους	16.215.432	9.781.702
Δείκτης απόδοσης κεφαλαίων (ROE)	10,41%	7,00%

(ποσά σε €)	Στοιχεία εταιρείας	
	1 - Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κύκλος εργασιών	54.078.630	47.744.685
EBITDA	34.967.928	31.009.120
Δείκτης EBITDA	64,66%	64,95%
EBITDA προ απομειώσεων, πωλήσεων και διαγραφών συμμετοχών	39.376.228	35.358.681
Δείκτης EBITDA προ απομειώσεων	72,81%	74,06%
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης (EBIT)	23.037.477	20.282.404
Κέρδη προ φόρων	12.645.699	11.334.165
Κέρδη μετά από φόρους	11.071.603	8.453.771
Δείκτης απόδοσης κεφαλαίων (ROE)	7,29%	5,85%

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2018 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

(ποσά σε €)	31/12/2018	31/12/2017
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	39.011.810	20.260.799
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	210.554.412	169.099.688
Σύνολο δανείων	249.566.222	189.360.487
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, Δεσμευμένες καταθέσεις και Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση βραχυπρόθεσμα	32.901.716	17.045.176
Καθαρός Δανεισμός	216.664.506	172.315.311
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου	155.784.001	139.686.657
Σύνολο Κεφαλαίων	372.448.507	312.001.968
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης	58,17%	55,23%

Εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης («ΕΛΜΑ»)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με την αξιολόγηση των επιδόσεών του, οι οποίοι χρησιμοποιούνται ευρέως στον τομέα που δραστηριοποιείται και ορίζονται ως εξής:

EBITDA (Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων.

Δείκτης EBITDA: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων προς κύκλο εργασιών.

EBITDA προ απομειώσεων: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων.

Δείκτης EBITDA προ απομειώσεων: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων προς κύκλο εργασιών.

EBIT (Earnings before Interest and Tax): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων.

Καθαρός δανεισμός: Σύνολο βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις δεσμευμένες καταθέσεις και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση βραχυπρόθεσμα.

Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης: Το πηλίκο του καθαρού δανεισμού (ήτοι, μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και τις δεσμευμένες καταθέσεις) προς το σύνολο των κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Δείκτης απόδοσης κεφαλαίων (ROE): Κέρδη μετά από φόρους προς ίδια κεφάλαια.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας θα εισηγηθεί στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων τη μη διανομή μερισμάτων.

Π. Εξέλιξη δραστηριοτήτων και σημαντικά γεγονότα

Εξέλιξη δραστηριοτήτων

Η δραστηριότητα της Εταιρείας και των θυγατρικών της είναι η μελέτη, ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κυρίως του αιολικού δυναμικού.

Τα έργα του Ομίλου που βρίσκονταν σε λειτουργία στις 31.12.2018 ήταν: δεκαοκτώ (18) αιολικά πάρκα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 282,15 MW, ένα (1) μικρό υδροηλεκτρικό 4,95 MW και ένα (1) φωτοβολταϊκό 2,00 MW. Ειδικότερα πρόκειται για τα εξής έργα:

α/α	Ονομασία έργου	Είδος έργου	Δήμος	Εγκατεστημένη ισχύς (MW)
1	Άντισσα	Αιολικό πάρκο	Λέσβου	4,20
2	Τέρπανδρος	Αιολικό πάρκο	Λέσβου	4,80
3	Τετράπολις	Αιολικό πάρκο	Κεφαλονιάς	13,60
4	Αγία Δυνατή	Αιολικό πάρκο	Κεφαλονιάς	32,20
5	Κτενιάς	Αιολικό πάρκο	Αργους-Μυκηνών	23,00
6	Μάλι Μάδι	Αιολικό πάρκο	Μονεμβασιάς	7,65
7	Μαγούλα Καζάκου	Αιολικό πάρκο	Αλεξανδρούπολης	23,00
8	Καρπαστώνι	Αιολικό πάρκο	Καρύστου	1,20
9	Βρωμοσουλιά	Αιολικό πάρκο	Τροιζηνιάς	11,05
10	Ασπροβούνι	Αιολικό πάρκο	Τροιζηνιάς	20,70
11	Λαμπούσα	Αιολικό πάρκο	Τροιζηνιάς	16,10
12	Ορθολίθι	Αιολικό πάρκο	Τροιζηνιάς	20,70
13	Επ. Μαγούλα Καζάκου	Αιολικό πάρκο	Αλεξανδρούπολης	16,10
14	Λύρκειο	Αιολικό πάρκο	Μαντινείας & Λυρκείας	39,60
15	Επ. Αγίας Δυνατής	Αιολικό πάρκο	Κεφαλονιάς	2,35
16	Καλογεροβούνι-Πούλος	Αιολικό πάρκο	Μονεμβασιάς	17,10
17	Γκρόπες-Ράχη Γκιώνη	Αιολικό πάρκο	Μονεμβασιάς	18,90
18	Πευκιάς	Αιολικό πάρκο	Θίσβης Βοιωτίας	9,90
19	Λεκάνα	Φωτοβολταϊκό	Αργους-Μυκηνών	2,00
20	Σμιζιώτικο	Υδροηλεκτρικό	Γρεβενών	4,95
Σύνολο				289,10

Εκτός των ανωτέρω, στα τέλη του 2018 είχε ήδη ολοκληρωθεί η κατασκευή του αιολικού πάρκου Επέκταση Τετράπολης στην Κεφαλονιά (βλ. σχετική αναφορά στην ενότητα «Σημαντικά γεγονότα»), εγκατεστημένης ισχύος 6,4 MW, αυξάνοντας το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος στα 295,5 MW.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2018 ανήλθε σε 664 GWh αυξημένη κατά 21% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017 (547 GWh), γεγονός που οφείλεται στο συνδυασμό αύξησης εγκατεστημένης ισχύος (11,1%) και ευνοϊκότερων μετεωρολογικών συνθηκών (3,4%). Σημειώθηκε αύξηση του μέσου συντελεστή φόρτισης (capacity factor) κατά 6,7% (από 25,3% σε 27,0%) και επιπλέον, αύξηση κατά 11,1% της

εγκατεστημένης ισχύος (από 260,3 MW σε 289,1 MW), με αποτέλεσμα συνακόλουθη αύξηση της παραγωγής κατά 21,4% και του κύκλου εργασιών κατά περίπου 21%.

Σήμερα βρίσκονται υπό κατασκευή πέντε (5) αιολικά πάρκα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 195,5 MW, τέσσερα (4) εκ των οποίων, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 166,8 MW, με τιμή μονάδος παλούμενης ενέργειας 98 €/MWh υπό το καθεστώς του Ν. 4414/2016 (Feed-in-Premium) και ένα (1), εγκατεστημένης ισχύος 28,8 MW, το οποίο προκρίθηκε στους διαγωνισμούς που διοργάνωσε η ΡΑΕ τον Ιούλιο 2018 και βρίσκεται στο στάδιο σύναψης σύμβασης σύνδεσης, με τιμή μονάδος 70 €/MWh.

Σημαντικά γεγονότα

Εντός του 2018 πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

- Έλαβαν, εντός του πρώτου εξαμήνου 2018, άδεια λειτουργίας τα αιολικά πάρκα Καλογεροβούνι (17,1 MW), η επέκταση αιολικού πάρκου Αγ. Δυνατής (2,35 MW) καθώς επίσης και η αναβάθμιση ισχύος του ίδιου αιολικού πάρκου κατά 5 MW, έργα τα οποία είχαν τεθεί σε λειτουργία κατά την προηγούμενη χρήση.
- Ολοκληρώθηκε η κατασκευή του αιολικού πάρκου Πευκιάς 9,9 MW, στη θέση Πευκιάς Βοιωτίας, και τέθηκε σε εμπορική λειτουργία το πρώτο εξάμηνο του 2018.
- Ολοκληρώθηκε η κατασκευή του αιολικού πάρκου Γκρόπες – Ράχη Γκιώνη, εγκατεστημένης ισχύος 18,9 MW, στις νότιες παρυφές του ορεινού όγκου Πάρωνα, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Μονεμβάσιος (Μολάοι & Ζάρακας) στην Π.Ε. Λακωνίας και τέθηκε σε εμπορική λειτουργία το δεύτερο εξάμηνο του 2018.
- Συνεχίστηκαν οι κατασκευαστικές εργασίες των αιολικών πάρκων Κασιδιάρης Ι και ΙΙ στις θέσεις Κραγιές – Καραβαμιά – Έλατος και Αγραχλαδιά – Πρ. Ηλίας – Πέτρα Χαίδως – Διαβολορράχη – Πρ. Ηλίας αντιστοίχως, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 90 MW, εντός των διοικητικών ορίων των Δήμων Ζίτσας και Παγωνίου στην Π.Ε. Ιωαννίνων, προσβλέποντας σε έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας το δεύτερο εξάμηνο του 2019.
- Ολοκληρώθηκαν οι κατασκευαστικές εργασίες της επέκτασης του αιολικού πάρκου Τετράπολις, εγκατεστημένης ισχύος 6,4 MW, στη θέση Μονολάτη – Ξερολίμπα, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Κεφαλονιάς και αναμένεται να τεθεί σε εμπορική λειτουργία το πρώτο εξάμηνο του 2019.
- Στις 21.02.2018 η Εταιρεία απέκτησε το 100% των μετοχών των εταιρειών «Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ» και «ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ» οι οποίες κατείχαν άδειες εγκατάστασης αιολικών πάρκων 34 MW και 37,8 MW αντιστοίχως, στο όρος Άσκιο της Π.Ε. Κοζάνης στη Δ. Μακεδονία. Τα έργα ανασχεδιάστηκαν και η ισχύς τους αναβαθμίστηκε (36,6 MW και 40,2 MW αντιστοίχως) και ξεκίνησαν οι εργασίες κατασκευής τους, με στόχο να τεθούν σε δοκιμαστική λειτουργία το δεύτερο εξάμηνο του 2019.
- Ξεκίνησαν οι κατασκευαστικές εργασίες του αιολικού πάρκου Ορφείας – Επτάδενδρος εγκατεστημένης ισχύος 28,8 MW, στη Θράκη με στόχο να ολοκληρωθεί εντός του δεύτερου εξαμήνου 2019.
- Στις 19.10.2018 εγκρίθηκε κοινοπρακτικό ομολογιακό δάνειο από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και την Τράπεζα Πειραιώς ανώτατου ποσού € 163.000.000, το οποίο προορίζεται α) για αναχρηματοδότηση οφειλών από έξι υφιστάμενα ομολογιακά δάνεια από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος συνολικού ποσού € 80.910.463 και β) για τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των υπό κατασκευή αιολικών πάρκων.
- Οι θυγατρικές εταιρείες ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ συγχωνεύθηκαν δια απορροφήσεως από την ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ σύμφωνα με τις από 20.12.2018 και 24.12.2018 αποφάσεις της Διεύθυνσης

Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης και με ημερομηνία Ισολογισμού Μετασχηματισμού για καθεμιά απορροφώμενη την 30.06.2018.

- Στις 28.12.2018 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ανακοίνωσε ότι αποφάσισε ομόφωνα την έναρξη διαδικασίας συγχώνευσης δια απορρόφησης της Εταιρείας από την (μητρική) ΕΛΛΑΚΤΩΡ (από κοινού με την Εταιρεία, οι Συγχωνευόμενες Εταιρείες) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 επ. του Κ.Ν. 2190/1920 και των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/1993, όπως ισχύουν. Η προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής των μετοχών των Συγχωνευόμενων Εταιρειών είναι 1,27 νέες κοινές μετοχές της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ονομαστικής αξίας € 1,03 για κάθε 1 υφιστάμενη κοινή μετοχή της Εταιρείας ονομαστικής αξίας € 0,30.

III. Προοπτικές

Ο Όμιλος συνεχίζει την αδειοδοτική διαδικασία για την ανάπτυξη όλων των έργων του χαρτοφυλακίου του και παράλληλα εξετάζει τη δραστηριοποίησή του σε αγορές του εξωτερικού. Οι προτεραιότητες αξιολογούνται και αναθεωρούνται τακτικά συναρτήσει της σημειούμενης προόδου στην αδειοδότηση και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που εκτιμώνται κατά περίπτωση, με βασικά κριτήρια την ταχύτερη δυνατή υλοποίηση των έργων εκείνων που «ωριμάζουν» αδειοδοτικά ή και εμφανίζουν σημαντικές προοπτικές κερδοφορίας. Παράλληλα, η Εταιρεία προετοιμάζεται αφενός μεν για τους επόμενους διαγωνισμούς του Ν. 4414/2016, αφετέρου δε για την αποτελεσματική συμμετοχή της στο νέο τρόπο λειτουργίας της αγοράς ΑΠΕ (συμμετοχή στο Μηχανισμό Βέλτιστης Ακρίβειας Πρόβλεψης) και την πιθανή ίδρυση Φορέα Συλλογικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.).

Οι προοπτικές για την αγορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα παραμένουν θετικές. Με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας θα πρέπει να υπάρξει αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος αιολικών πάρκων από 2.828 MW στα τέλη του 2018 (HWEA, Wind Energy Statistics – 2018) σε 7.500 MW το 2020. Το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης των έργων ΑΠΕ σύμφωνα με το Ν. 4414/2016 προβλέπει μεταβολή του καθεστώτος τιμολόγησης από Feed-in-Tariff σε Feed-in-Premium και μηχανισμό βέλτιστης ακρίβειας πρόβλεψης ισχύος μέχρι την ολοκληρωμένη ανάληψη της ευθύνης εξισορρόπησης από τους παραγωγούς ΑΠΕ, διατηρεί, όμως, προτεραιότητα στην κατανομή φορτίου και 20ετείς συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΕΔΠ), στοιχεία που δίνουν σημαντικό κίνητρο επιτάχυνσης υλοποίησης των έργων, δεδομένου ότι οι εφαρμοστέες ταρίφες (ΤΑ) των ΣΕΔΠ που θα υπογράφονται από το 2018 και εφεξής καθορίζονται με ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών. Επιπροσθέτως, η Ελληνική Πολιτεία επιβεβαίωσε εκ νέου την ισχυρή της βούληση για προώθηση των ΑΠΕ την περίοδο έως το έτος 2030, θέτοντας σε δημόσια διαβούλευση δέσμη συγκεκριμένων ποσοτικών υποστηρικτικών μέτρων πολιτικής (Εθνικός Ενεργειακός Σχεδιασμός, ΥΠΕΝ, Νοέμβριος 2018).

Ο Όμιλος διαθέτει σημαντικό χαρτοφυλάκιο αδειών αιολικών πάρκων σε διάφορα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας, το οποίο αναπτύσσει, ωριμάζοντας αδειοδοτικά τα εκάστοτε επιλεγμένα έργα και συμμετέχοντας στους διαγωνισμούς που θα προκηρυχθούν από την ΠΑΕ.

Παράλληλα με την ανάπτυξη και υλοποίηση νέων έργων, ο Όμιλος επεξεργάζεται την εφαρμογή λύσεων περαιτέρω ελάττωσης του χρηματοδοτικού του κόστους τόσο για τα υφιστάμενα όσο και για τα νέα έργα του, διερευνώντας συνεργασίες για το σκοπό αυτό τόσο με ελληνικά όσο και άλλα ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

IV. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η ολοκλήρωση του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας τον Αύγουστο του 2018 αποτέλεσε σημαντικό ορόσημο για την ελληνική οικονομία. Η χώρα έχει επιστρέψει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης (αν και κατώτερη του αναμενόμενου, η ετήσια αύξηση του ΑΕΠ το 2018 ανήλθε σε 1,9% σε τιμές 2010, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής). Επίσης, η Ελληνική Δημοκρατία επέστρεψε στις διεθνείς αγορές (πιο πρόσφατα με την έκδοση δεκαετούς ομολόγου τον Μάρτιο του 2019) ενώ και οι αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελληνικής Δημοκρατίας μπορούν να θεωρηθούν

δείγματα σταθεροποίησης της εθνικής οικονομίας κατ' αρχάς. Όμως, παρά το βελτιωμένο κλίμα οι μακροοικονομικοί κίνδυνοι για την Ελλάδα παραμένουν. Τυχόν αρνητικές εξελίξεις πιθανό να έχουν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου, στα αποτελέσματα, στη χρηματοοικονομική κατάσταση και στις προοπτικές τους και κυρίως:

- Στην ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να αποπληρώσουν ή αναχρηματοδοτήσουν υφιστάμενο δανεισμό
- Στην ανακτησιμότητα των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς χρεώστες
- Στην πώληση ηλεκτρικής ενέργειας
- Στην ανακτησιμότητα της αξίας ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και υλοποιούνται οι ενδεδειγμένες ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων και την αξιοποίηση των θετικών εξελίξεων.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, ο κλάδος αντιμετωπίζει ακόμα προκλήσεις λόγω πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών αδειοδότησης για την ανάπτυξη και λειτουργία νέων έργων καθώς και προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με πιθανό αποτέλεσμα τη σημαντική καθυστέρηση ή/και την αναστολή υλοποίησης έργων. Επιπλέον, ενδεχόμενες μεταβολές του θεσμικού πλαισίου μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο και κίνδυνο επιτοκίων), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δανεισμός.

(α) *Κίνδυνος αγοράς*

i) *Συναλλαγματικός κίνδυνος*

Ο Όμιλος δεν είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους από ξένο νόμισμα. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις του Ομίλου έχουν αρχικά αναγνωριστεί σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα παρουσίασης. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος ενδεχομένως θα προκύψει από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές.

ii) *Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων*

Ο Όμιλος έχει στο ενεργητικό του σημαντικά έντοκα στοιχεία που περιλαμβάνουν καταθέσεις όψεως και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται από τραπεζικά δάνεια με κυμαινόμενα επιτόκια. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση καθώς και τις ταμειακές του ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ενδεχόμενες ζημιές σε περίπτωση εμφάνισης δυσμενών γεγονότων. Διευκρινίζεται ότι τα τελευταία χρόνια, η διακύμανση των επιτοκίων δανεισμού οφείλεται κυρίως στην αύξηση του περιθωρίου δανεισμού από τις τράπεζες, λόγω της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική τραπεζική αγορά και του εκτιμώμενου κινδύνου ελληνικών εταιρειών και λιγότερο στη μεταβολή των επιτοκίων βάσης (π.χ. Euribor).

Το σύνολο των δανείων του Ομίλου είναι σε κυμαινόμενα επιτόκια με βάση το Euribor και το σύνολο του δανεισμού του είναι σε Ευρώ. Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος επιτοκίου προέρχεται από μεταβολές των επιτοκίων του Ευρώ. Τα δάνεια του ομίλου με κυμαινόμενο επιτόκιο εκθέτουν τον Όμιλο σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολών των επιτοκίων του Ευρώ.

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί.

Ο Όμιλος παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τη διάρκεια και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών των θυγατρικών εταιρειών. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των δανείων αλλά και τη σχέση μεταξύ κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου λαμβάνονται σε μεμονωμένη βάση.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Οι κύριοι πελάτες του Ομίλου είναι οι ΔΕΔΔΗΕ και ΔΑΠΕΕΠ (πρώην ΛΑΓΗΕ). Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει στις απαιτήσεις, στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο.

Τα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετώπιζαν οι ΔΑΠΕΕΠ και ΔΕΔΔΗΕ είχαν ως αποτέλεσμα την ψήφιση του Ν. 4414/2016, βάσει του οποίου προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, αναδιάρθρωση και ενίσχυση των εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ του ΔΑΠΕΕΠ. Η εφαρμογή των μέτρων οδήγησε σε εξάλειψη του ελλείμματος ήδη από το τέλος του 2017 οπότε και σημείωσε λογιστικό πλεόνασμα € 42,5 εκατ., βελτίωση η οποία συνεχίστηκε καθ' όλο το έτος 2018 αφού το πλεόνασμα έφτασε τον Δεκέμβριο 2018 τα € 191,2 εκατ. Το πλεόνασμα για τα έτη 2019-2020 εκτιμάται ότι θα παραμείνει στα ίδια περίπου επίπεδα (Μηνιαίο Δελτίο Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ, ΔΑΠΕΕΠ, Ιανουάριος 2019). Παρ' όλα αυτά, δεδομένου ότι ο ΔΑΠΕΕΠ είναι ο μοναδικός πελάτης του Ομίλου, μαζί με τον ΔΕΔΔΗΕ, και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απαιτήσεις του Ομίλου είναι υψηλές, ενδεχόμενη πτώχευσή του μπορεί να επηρεάσει ουσιαστικά δυσμενώς την επιχειρηματική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα, καθώς και τη δυνατότητα του Ομίλου να επιτύχει τους στρατηγικούς του στόχους.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί τις χρηματοροές του και τις ανάγκες του σε πιστωτικά όρια γενικότερα (π.χ. ανάγκες σε χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κ.λπ.). Ο Όμιλος επιδιώκει να υπάρχουν ρευστά διαθέσιμα, προερχόμενα κυρίως μέσω της δραστηριότητάς του, και μη χρησιμοποιημένα τραπεζικά πιστωτικά όρια για την κάλυψη των αναγκών του.

(δ) Λοιποί Κίνδυνοι

Πέρα από τους χρηματοοικονομικούς ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στους ακόλουθους κινδύνους:

- Αλλαγές στη φορολογική, ασφαλιστική και εταιρική νομοθεσία ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιαστικά δυσμενώς την επιχειρηματική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου. Κατά το παρελθόν το Ελληνικό Κράτος επέβαλε έκτακτες φορολογικές εισφορές που επηρέασαν τα αποτελέσματα του Ομίλου. Δεδομένης της τρέχουσας δημοσιονομικής θέσης του Ελληνικού Δημοσίου, πρόσθετα φορολογικά μέτρα μπορεί να επιβληθούν και θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου.
- Αν και το κόστος προμήθειας εξοπλισμού (ανεμογεννήτριες) ανά MW εγκατεστημένης ισχύος βαίνει μειούμενο τα τελευταία έτη λόγω τεχνολογικών εξελίξεων, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους, έστω περιορισμένους, που αφορούν αυξήσεις στο κόστος κατασκευής των έργων του, καθώς και καθυστερήσεις στην εκτέλεση της κατασκευής των έργων αυτών.
- Η κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εξαρτάται από περιορισμένο αριθμό εξειδικευμένων προμηθευτών με αποτέλεσμα ο Όμιλος να εκτίθεται σε διακυμάνσεις κόστους λόγω διαθεσιμότητας του εξοπλισμού και των σχετικών πρώτων υλών (χάλυβας, χαλκός, βιομηχανικές συσκευές κ.λπ.).
- Τα έργα Α.Π.Ε. μπορεί να αντιμετωπίσουν καθυστερήσεις ή διακοπή της κατασκευής τους λόγω αρχαιολογικών ευρημάτων στα γήπεδα εγκατάστασης.
- Ο αριθμός των κατάλληλων τοποθεσιών για μελλοντική ανάπτυξη μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και, συγκεκριμένα, αιολικών πάρκων, είναι πεπερασμένος.

- Σημαντικός παράγοντας κινδύνου παραμένει η έλλειψη κτηματογράφησης και ισχυρών τίτλων ιδιοκτησίας στις θέσεις όπου ο Όμιλος εγκαθιστά τα έργα Α.Π.Ε.
- Η εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες (αιολικό δυναμικό), οι οποίες είναι από τη φύση τους στοχαστικές και απρόβλεπτες και μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από έτος σε έτος, ενδέχεται να οδηγήσει σε αυξομειώσεις της ηλεκτροπαραγωγής, των σχετικών εσόδων και της κερδοφορίας του Ομίλου από έτος σε έτος.

V. Μη Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Περιγραφή επιχειρηματικού μοντέλου

Ο Όμιλος έχει ως στρατηγικό στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη και λειτουργία αιολικών πάρκων στην εγχώρια αγορά, λαμβάνοντας υπ' όψη και αξιολογώντας τις εξελίξεις στην αγορά των Α.Π.Ε. Παράλληλα εξετάζεται και αξιολογείται η δραστηριοποίηση του Ομίλου σε αλλοδαπές αγορές, είτε επενδυτικά είτε κατασκευαστικά, αναλόγως των παρουσιαζόμενων ευκαιριών. Εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων είναι η μακρόχρονη εμπειρία και η άρτια τεχνογνωσία στον τομέα δραστηριοποίησής του, η καινοτομία, το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους. Κατά την άσκηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος δίνει έμφαση στις ακόλουθες παραμέτρους :

- εταιρική διακυβέρνηση
- ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού,
- διαφάνεια, εταιρική ευθύνη και κανονιστική συμμόρφωση,
- σεβασμό και προστασία του περιβάλλοντος,

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η Εταιρεία εφαρμόζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές ορίζονται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 3016/2002, Ν. 3693/2008 άρθρο 37 και Ν. 4548/2018 άρθρα 152 και 153). Οι εν λόγω αρχές εταιρικής διακυβέρνησης έχουν ενσωματωθεί στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (βάση του οποίου αποτελεί ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ, Ιανουάριος 2011), ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.eltechanemos.gr.

Η Εταιρεία δεν είχε υιοθετήσει, για την τρέχουσα χρήση 2018, πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης επιπλέον των προβλέψεων της σχετικής νομοθεσίας.

Ανθρώπινο δυναμικό

Ο Όμιλος βασίζεται ιδιαίτερα στο ανθρώπινο δυναμικό του για την επίτευξη των εταιρικών του στόχων. Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ασφαλές και δίκαιο περιβάλλον εργασίας, τηρώντας τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, προσφέρει ικανοποιητικές αμοιβές και παροχές καθώς και πρόσθετη ασφαλιστική νοσοκομειακή κάλυψη.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού ο Όμιλος έχει θεσπίσει διαδικασίες επιλογής, επιμόρφωσης, αξιολόγησης και ανταμοιβής του προσωπικού του. Στο πλαίσιο δημιουργίας ενός σταθερού, υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, που προάγει την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων, εφαρμόζονται Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας, με βάσει το πρότυπο OHSAS 18001.

Κανονιστική Συμμόρφωση

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης το οποίο έχει σχεδιαστεί για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση ζητημάτων Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Ο Όμιλος

επιδιώκει να διεξάγει τις δραστηριότητές του έντιμα, ηθικά, με ακεραιότητα και σε συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και πρότυπα, τις πολιτικές και τις οδηγίες του Ομίλου, καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας του. Στον Κώδικα Δεοντολογίας αποτυπώνονται οι βασικές αρχές που διέπουν την επιχειρηματική πρακτική και πολιτική του Ομίλου, αλλά και τη συμπεριφορά των εργαζομένων του.

Περιβαλλοντικά θέματα

Ο Όμιλος επιδιώκει την προστασία και το σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του. Τόσο στη μητρική όσο και στις θυγατρικές εταιρείες υιοθετούνται οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος στοχεύει στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας και στην ανάπτυξη φιλικών τεχνολογιών προς το περιβάλλον. Ο Όμιλος εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης εξασφαλίζοντας τη νομοθετική συμμόρφωση και τον περιβαλλοντικό έλεγχο των έργων και δραστηριοτήτων του.

VI. Σημαντικές συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης που έχουν προκύψει από συναλλαγές της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2018:

	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Έσοδα συμμετεχόν	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
<i>Μητρική</i>					
ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ	26.125	-	187.926	676.162	33.505
<i>Θυγατρικές</i>					
ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ	-	73.700	-	-	-
ΑΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΑΕ	20.000	-	-	24.800	-
<i>Λοιπά συνδεδεμένα μέρη</i>					
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	-	-	1.381.430	-	136.181
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	24.049	-	16.827.635	193.800	1.268.998
ΣΥΝΟΛΟ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ	20.000	73.700	-	24.800	-
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ	24.049	-	18.209.065	193.800	1.405.179

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2017:

	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Έσοδα συμμετοχών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
<i>Μητρική</i>					
ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ	27.570	-	191.845	650.037	18.859
<i>Θυγατρικές</i>					
ΑΝΕΜΟΣ ΑΔΚΥΟΝΗΣ ΑΕ	-	-	6.875	-	-
ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ	-	73.700	-	-	-
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΒΕΕ	3.778	-	-	155.339	-
ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΒΕΕ	1.404	-	-	106.530	-
ΔΕΗ ΑΝΑΠΕΩΣΙΜΕΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΑΕ	20.000	-	-	24.800	-
<i>Λοιπά συνδεδεμένα μέρη</i>					
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	-	-	1.071.515	-	707.816
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	24.000	-	2.898.186	164.075	1.466.869
ΣΥΝΟΛΟ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ	25.182	73.700	6.875	286.670	-
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ	24.000	-	3.969.701	164.075	2.174.685

Αναφορικά με τις ανωτέρω συναλλαγές του 2018 διευκρινίζονται τα εξής:

Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών αφορούν έσοδα από τόκους ενδοεταιρικού δανείου προς την υπερκείμενη μητρική. Οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών αφορούν κυρίως ενοίκια και κοινόχρηστα από την υπερκείμενη μητρική, έξοδα από τόκους ενδοεταιρικού δανείου από θυγατρική, εργολαβίες και έξοδα παροχής υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης και τεχνικού συμβούλου από λοιπά συνδεδεμένα μέρη που ανήκουν στον όμιλο της υπερκείμενης μητρικής.

Οι απαιτήσεις της Εταιρείας αφορούν, κυρίως, τη χορήγηση δανείου προς την υπερκείμενη μητρική και ποσά από παροχή υπηρεσιών προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη που ανήκουν στον όμιλο της υπερκείμενης μητρικής.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας αφορούν κυρίως την εκμίσθωση γραφειακών χώρων από την υπερκείμενη μητρική και σε υποχρεώσεις από εργολαβίες και παροχή υπηρεσιών από λοιπά συνδεδεμένα μέρη που ανήκουν στον όμιλο της υπερκείμενης μητρικής.

Τα έσοδα από συμμετοχές αφορούν μερίσματα από τη θυγατρική εταιρεία ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ.

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την περίοδο 01.01-31.12.2018 ανήλθαν σε € 312.582 και 288.582 αντίστοιχα.

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειες αυτών).

Δεν υπάρχουν μεταβολές των συναλλαγών μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ουσιαστικές συνέπειες στη χρηματοοικονομική θέση και στις επιδόσεις της Εταιρείας για την περίοδο 01.01-31.12.2018.

Όλες οι συναλλαγές που περιγράφονται ανωτέρω έχουν πραγματοποιηθεί με τους συνήθεις όρους της αγοράς.

VII. Σημαντικά γεγονότα μετά το τέλος της χρήσης

Στις 15.03.2019 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης («ΣΣΣ») με απορρόφηση της Εταιρείας από τη μητρική εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ (και από κοινού με την Εταιρεία, οι «Συγχωνευόμενες Εταιρείες»), η οποία θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις των άρθρων 68 επ. του Κ.Ν. 2190/1920 και των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/1993, όπως ισχύουν (η «Συγχώνευση»). Η Συγχώνευση θα γίνει με λογιστική ενοποίηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των Συγχωνευομένων Εταιρειών βάσει των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που εμφανίζονται στον από 31.12.2018 ισολογισμό μετασχηματισμού της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ. Σύμφωνα με το ΣΣΣ, η προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής είναι μία και είκοσι επτά (1,27) νέες, κοινές, ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας ενός ευρώ και τριών λεπτών του ευρώ (€1,03) της ΕΛΛΑΚΤΩΡ για κάθε μία (1) υφιστάμενη κοινή, ονομαστική μετά ψήφου μετοχή ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτών του ευρώ (€0,30) της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ. Οι υφιστάμενοι μέτοχοι της ΕΛΛΑΚΤΩΡ θα διατηρήσουν τον τρέχοντα αριθμό των κοινών μετοχών της ΕΛΛΑΚΤΩΡ που κατέχουν.

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.eltechanemos.gr.

**Β.2. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
της Ανώνυμης Εταιρείας ΕΛ.ΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ για τη διαχειριστική χρήση 2018,
σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του Ν.3556/2007, όπως ισχύει.**

- α. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε ευρώ 24.800.100,00 και διαιρείται σε 82.667.000 μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 0,30 εκάστη. Όλες οι μετοχές είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και συγκεκριμένα στην κατηγορία της Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης.
- β. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.
- γ. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του ν.3556/2007, όπως ισχύει, κατά την 31.12.2018, σύμφωνα με την ενημέρωση των μετόχων:

ΜΕΤΟΧΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
1. ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	64,500%
2. ΡΕΜΑΝΟΑΡΟ LIMITED	5,219% (*)

(*) Η ΡΕΜΑΝΟΑΡΟ LIMITED ελέγχεται από κοινού από τον κ. Δημήτριο Καλλιτσάντη του Παρίση και τον κ. Αναστάσιο Καλλιτσάντη του Παρίση. Επίσης, ο κ. Αναστάσιος Καλλιτσάντης ως φυσικό πρόσωπο κατέχει ποσοστό συμμετοχής 0,181% και ελέγχει και την ARGONIO ENTERPRISES LIMITED που κατέχει ποσοστό συμμετοχής 1,636%.

- δ. Δεν υφίστανται κάτοχοι μετοχών οι οποίες, δυνάμει καταστατικής διατάξεως, παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.
- ε. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου και στις προθεσμίες ασκήσεως δικαιωμάτων ψήφου, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.
- στ. Δεν υφίστανται συμφωνίες μεταξύ μετόχων, οι οποίες είναι γνωστές στην Εταιρεία και συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.
- ζ. Δεν υφίστανται κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού, που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920.
- η. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή ορισμένα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν έχουν την αρμοδιότητα για την έκδοση νέων μετοχών παρά μόνο κατά τους ορισμούς του νόμου.
- θ. Δεν υφίσταται σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημοσίας προτάσεως.
- ι. Δεν υφίσταται συμφωνία, που η Εταιρεία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραιτήσεως ή απολύσεως χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχολήσεώς τους εξαιτίας δημοσίας προτάσεως, παρά μόνο υπό τους ορισμούς του νόμου.

Β.3. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Γενικά

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αφορά σε ένα σύνολο αρχών και πρακτικών που υιοθετεί η Εταιρεία, βάση των οποίων επιδιώκεται η οργάνωσή της και ο έλεγχός της, προκειμένου να διασφαλιστεί τόσο η απόδοσή της και τα συμφέροντα των μετόχων της όσο και η διαφύλαξη των έννομων συμφερόντων όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Η εν λόγω Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920, όπως αυτός ίσχυε μέχρι την 31.12.2018 και με τις διατάξεις των άρθρων 152 – 153 του Ν. 4548/2018 (περί Ανωνύμων Εταιρειών) από 01.01.2019 και εφεξής, όπως ισχύει σήμερα.

Στη χώρα μας, ο νόμος περί ανωνύμων εταιρειών 2190/1920, που περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες διακυβέρνησής τους, αντικαταστάθηκε από τον ν.4548/2018, προς τις διατάξεις του οποίου η Εταιρεία οφείλει, εντός του 2019, να προσαρμόσει το Καταστατικό της.

α) Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η εταιρεία ΕΛ.ΤΕΧ.ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ εφαρμόζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές ορίζονται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, Ν. 3693/2008 άρθρο 37, του Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43ββ, όπως ίσχυε, και του ν.4548/2018 άρθρο 152, όπως ισχύει σήμερα). Οι εν λόγω αρχές εταιρικής διακυβέρνησης έχουν ενσωματωθεί στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (βάση του οποίου αποτελεί ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ, Ιανουάριος 2011), ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.eltechanemos.gr.

β) Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου.

Η Εταιρεία για την κλειόμενη χρήση 2018, εφάρμοσε πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης και πέρα από τις ειδικές για εισηγημένες εταιρείες οριζόμενες στο θεσμικό, κανονιστικό και νομικό πλαίσιο που διέπουν τη λειτουργία της, ενώ από καιρού εις καιρόν τις επανεξετάζει για την βέλτιστη διακυβέρνηση του Ομίλου.

Συγκεκριμένα συστάθηκε Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, με κύριο έργο της το σχεδιασμό, την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση ζητημάτων Ηθικής και κανονιστικής Συμμόρφωσης (αναλυτική αναφορά γίνεται στη σχετική παράγραφο ε) *Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και των επιτροπών τους*).

γ) Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, των οποίων φέρει την ευθύνη, στοχεύοντας στην εγκατάσταση και διαχείριση συστημάτων που βελτιστοποιούν την ικανότητα διαχείρισης των κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι επίσης υπεύθυνο για την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και την εν γένει διαχείριση των κινδύνων, περιλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η επάρκεια των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθείται από την Επιτροπή Ελέγχου η οποία ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω τριμηνιαίων αναφορών για το υφιστάμενο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου, καθώς και με αναφορές, από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, σχετικά με σοβαρά ζητήματα ελέγχου, ή περιστατικών που ενδεχομένως να έχουν σημαντικές οικονομικές και επιχειρηματικές συνέπειες.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού ελέγχου παρακολουθεί/ελέγχει τη σωστή εφαρμογή κάθε διαδικασίας και συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ανεξαρτήτως λογιστικού ή μη περιεχομένου τους και αξιολογεί την

Εταιρεία μέσω ανασκόπησης των δραστηριοτήτων της, λειτουργώντας σαν μια υπηρεσία προς τη Διοίκηση.

Τα Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου (γίνεται λεπτομερής αναφορά στην ενότητα της Επιτροπής Ελέγχου) αποβλέπουν μεταξύ άλλων στη διασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Εταιρείας και την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων.

Με την ως άνω διαδικασία αυτή καλύπτονται ο έλεγχος για τη λειτουργία της Εταιρείας, η συμμόρφωση της με τις απαιτήσεις των εποπτικών αρχών, η διαχείριση κινδύνων και η σύνταξη χρηματοοικονομικής αναφοράς.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η Εταιρεία σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και της Οικονομικής Έκθεσης είναι:

- Επάρκεια σε γνώσεις, προσόντα και διαθεσιμότητα των εμπλεκόμενων στελεχών με σαφώς διαχωρισμένους ρόλους και περιοχές ευθύνης
- Τακτική αναθεώρηση των λογιστικών αρχών και πολιτικών
- Ύπαρξη δικλίδων σχετικών με την ασφάλεια των χρησιμοποιούμενων πληροφοριακών συστημάτων
- Τακτική επικοινωνία των Ανεξάρτητων Ορκωτών ελεγκτών με τη Διοίκηση και την Επιτροπή Ελέγχου.
- Πραγματοποίηση τακτικών συναντήσεων επικύρωσης και καταγραφής των σημαντικών εκτιμήσεων που επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις
- Ύπαρξη ενιαίου λογιστικού σχεδίου για όλες τις εταιρείες του Ομίλου και κεντρική διαχείρισή του
- Ετήσια αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που ακολουθείται για την έκδοση των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου.

Τα ως άνω συστήματα διαχείρισης κινδύνων αφορούν το σύνολο των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

Με τη συμβολή των συστημάτων Πληροφορικής, τα οποία διαχειρίζεται μια ειδικά καταρτισμένη Ομάδα Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων (IT General Controls), διασφαλίζεται η ασφάλεια, η ακεραιότητα και η ακρίβεια των παρεχόμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Επίσης, εφαρμόζονται σε όλη την Εταιρεία κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για την Ασφάλεια και Προστασία των Συστημάτων Πληροφορικής, που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν:

- Δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας (Καθημερινή-Εβδομαδιαία-Μηνιαία-Ετήσια)
- Διαδικασία Επαναφοράς
- Ασφάλεια αίθουσας κεντρικών υπολογιστών
- Αρχείο Καταγραφής Περιστατικών
- Συχνή και υποχρεωτική αλλαγή κωδικού πρόσβασης
- Λογισμικό Αντιών (Antivirus Security)
- Προστασία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (E-mail Security)
- Τείχος προστασίας (Firewall)
- Σύστημα αποτροπής παρεισδύσεων (IPS)
- Σύστημα ελέγχου δικτυακής (wired-wifi) πρόσβασης (Identity Services Engine)
- Πολιτική ετήσιων ελέγχων για ευπάθειες συστημάτων (Penetration – Vulnerabilities Tests)
- Cyber Security

- δ) Τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία γ), δ), στ), η) και θ) της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Απριλίου 2004,

αναφέρονται στην Επεξηγηματική Έκθεση, η οποία συμπεριλαμβάνεται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης 01.01.2018 έως 31.12.2018.

ε) Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και των επιτροπών τους

i. Λειτουργία Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, βασικές εξουσίες της – Δικαιώματα των Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων της Εταιρείας και μπορεί να αποφασίζει για όλα τα σημαντικά θέματα της Εταιρείας, σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό της. Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων διεξάγεται μια φορά το χρόνο, εντός εννέα μηνών από τη λήξη του προηγούμενου οικονομικού έτους, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, να αποφασίσει περί της διανομής των κερδών και απαλλαγής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών της Εταιρείας από κάθε ευθύνη.

Η λήψη των αποφάσεων γίνεται με τη διεξαγωγή ψηφοφορίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη αποτύπωση της άποψης όλων των μετόχων, είτε παρευρίσκονται αυτοπροσώπως στη συνέλευση, είτε ψηφίζουν μέσω εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Η Εταιρεία διαθέτει αποτελεσματικούς και ανέξοδους τρόπους ψηφοφορίας των μετόχων ή των αντιπροσώπων τους.

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας για κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, πρέπει να είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της Εταιρείας μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, μεταφρασμένη και στην αγγλική.

Τουλάχιστον ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας, ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο Γενικός Διευθυντής αυτής, κατά περίπτωση, και οι Πρόεδροι των επιτροπών του Δ.Σ., καθώς και ο Εσωτερικός Ελεγκτής και ο Τακτικός πρέπει να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους, που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να διαθέτει επαρκή χρόνο για την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους.

Τα δικαιώματα των μετόχων καθορίζονται από τις υποχρεωτικές διατάξεις του ν. 4548/2018 όπως ισχύει σήμερα, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του καταστατικού της Εταιρείας εφόσον δεν προσκρούουν στον ανωτέρω Νόμο και έως την τροποποίηση και την προσαρμογή του σε αυτόν.

Η Εταιρεία, με μετοχές εισηγμένες στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, υποχρεούται να δημοσιεύει ανακοινώσεις, σε συμμόρφωση προς τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση της αγοράς, τους ελληνικούς νόμους 4443/2016 και 3556/2007 που αφορούν σχετικά θέματα, τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αλλά και του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η δημοσίευση των πληροφοριών αυτών γίνεται με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και ισότιμη πρόσβαση σε αυτές από το επενδυτικό κοινό.

Όλες οι σχετικές δημοσιεύσεις/ανακοινώσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών αλλά και της Εταιρείας.

Η διεύθυνση του Τμήματος Μετόχων, Ενημέρωσης Επενδυτών και Εταιρικών Ανακοινώσεων έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και διαχείρισης των σχέσεων της Εταιρείας με τους μετόχους της και το επενδυτικό κοινό και μεριμνά, μεταξύ άλλων, για την έγκυρη και ισότιμη ενημέρωση των επενδυτών και των οικονομικών αναλυτών στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ii. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, τα μέλη του οποίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, ασκεί την εν γένει διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, με γνώμονα το συμφέρον της Εταιρείας και των μετόχων της. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ποια μέλη αυτού είναι

εκτελεστικά και μη εκτελεστικά. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών υπάρχουν δύο τουλάχιστον ανεξάρτητα μέλη, τα οποία ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τις αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης.

Οι ρόλοι των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται και τεκμηριώνονται με σαφήνεια στο Καταστατικό της Εταιρείας, στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και σε άλλα επίσημα έγγραφα. Τα εκτελεστικά μέλη ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της Εταιρείας, ενώ τα μη εκτελεστικά είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων. Τα ανεξάρτητα, μη εκτελεστικά μέλη παρέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο αμερόληπτες απόψεις και συμβουλές για τη λήψη των αποφάσεών του, εξασφαλίζοντας το συμφέρον της Εταιρείας και προστατεύοντας τους μετόχους της.

Οι διακριτές αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ. και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας καθορίζονται ρητά από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποτυπώνονται εγγράφως στο Καταστατικό της Εταιρείας και στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όποτε απαιτείται από τις ανάγκες ή τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Καταστατικό της και την κείμενη νομοθεσία. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και συγκαλεί σε συνεδρίαση τα μέλη.

Τον Πρόεδρο, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, αναπληρώνει, κατά σειρά, ο Αντιπρόεδρος, τούτου ελλείποντος ή κωλυομένου, αναπληρώνει ο Διευθύνων Σύμβουλος· σε περίπτωση δε απουσίας ή κωλύματος και του τελευταίου το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει μέλος του ως αναπληρωτή του. Η υπόψη αναπλήρωση περιορίζεται, αποκλειστικώς και μόνο, στην ενάσκηση των εξουσιών του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ως τοιούτου.

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο εκλέχθηκε από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 30 Ιουνίου 2017, σε συνδυασμό με τις από 18 Ιουνίου 2018, 10 Οκτωβρίου 2018, 28 Δεκεμβρίου 2018 και 16 Ιανουαρίου 2019 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, συγκροτήθηκε σε σώμα με τις από 30 Ιουνίου 2017, 18 Ιουνίου 2018, 10 Οκτωβρίου 2018, 28 Δεκεμβρίου 2018 και 16 Ιανουαρίου 2019 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής και, σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας, έχει τριετή θητεία, και απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Θεόδωρος Σιετής	Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
2.	Αγγελική Κουταβά	Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., Μη Εκτελεστικό Μέλος
3.	Απόστολος Φραγκούλης	Εντεταλμένος Σύμβουλος στην Τεχνική Δ/ση, Μη Εκτελεστικό Μέλος
4.	Παναγιώτης Μεντζελόπουλος	Εντεταλμένος Σύμβουλος στη Δ/ση Στρατηγικής και Επενδύσεων, Μη Εκτελεστικό Μέλος
5.	Εδουάρδος Σαραντόπουλος	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
6.	Γεώργιος Πολίτης	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
7.	Θεόδωρος Πανταλάκης	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος
8.	Αλέξιος Κομνηνός	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Τα Βιογραφικά Σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.eltechanemos.gr.)

Το Διοικητικό Συμβούλιο, για ταχύτερη διεκπεραίωση των εταιρικών υποθέσεων και σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, διατηρεί το δικαίωμα να ορίζει ως ειδικούς εκπροσώπους της Εταιρείας για τη διενέργεια συγκεκριμένων κάθε φορά πράξεων, Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή υπαλλήλους της Εταιρείας ή τρίτα πρόσωπα, ορίζοντας την έκταση των εξουσιών που ανατίθενται.

Η Εταιρεία αξιολογεί τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, με γνώμονα τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Η διαδικασία αξιολόγησης, κυρίως με γενική αρχή την τακτική αυτό-αξιολόγησης, περιλαμβάνει τον εντοπισμό των δυνατών σημείων αλλά και των αδυναμιών με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ.

Πέραν των ανωτέρω το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας μέσω της Έκθεσης διαχείρισής του, η οποία εγκρίνεται από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της, παρακολουθεί και επανεξετάζει την υλοποίηση των αποφάσεων του σε ετήσια βάση.

Για το 2018 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνεδρίασε συνολικά 63 φορές.

iii. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου

Η Γενική Συνέλευση έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου (άρθρο 44 του Ν. 4449/2017), η οποία στηρίζει την προετοιμασία των αποφάσεων του Δ.Σ. και διασφαλίζει την αποτελεσματική διαχείριση των ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας συνέστησε την **Επιτροπή Ελέγχου** κατά τη συνεδρίαση της στις 30 Ιουνίου 2017, τα μέλη της οποίας μετά και την από 10 Οκτωβρίου 2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας είναι οι κ.κ.:

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Χαρίτων Κυριαζής*	Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου
2.	Αλέξιος Κομνηνός	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
3.	Θεόδωρος Πανταλάκης	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

* Ο κ. Χαρίτων Κυριαζής έχει αποδεδειγμένη επαρκή γνώση σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής.

Η θητεία των μελών της παρούσας Επιτροπής Ελέγχου λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία των μελών του παρόντος Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της οικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και για την εποπτεία και παρακολούθηση του τακτικού ελέγχου και των θεμάτων που αφορούν στην αντικειμενικότητα και ανεξαρτησία των νόμιμων ελεγκτών.

Σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνδράμει στην αποτελεσματική διακυβέρνηση της Εταιρείας και των θυγατρικών της που βρίσκονται υπό τον έλεγχό της (εφεξής θα αναφέρονται από κοινού για λόγους συντομίας «Ομίλος»), σύμφωνα με όσα ορίζει η νομοθεσία και ειδικότερα το άρθρο 44 του ν. 4449/2017 αναφορικά με τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σε ατομικό και ενοποιημένο επίπεδο, την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και την εποπτεία του τακτικού ελέγχου.

Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου

1. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη, τα οποία στην πλειονότητά τους πρέπει να είναι ανεξάρτητα κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002, όπως ισχύει, και αποτελεί είτε ανεξάρτητη επιτροπή, είτε επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και από μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας. Ως μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων μπορούν να είναι τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή και πρόσωπα που δεν είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, πληρούν όμως τις προϋποθέσεις περί ανεξαρτησίας των σχετικών διατάξεων του ν. 3016/2002, γεγονός που καταγράφεται αιτιολογημένα κατά την εκλογή τους.
2. Η θητεία των Μελών της Επιτροπής Ελέγχου διαρκεί μέχρι τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός εάν άλλως αποφασιστεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης.
3. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου στο σύνολό τους διαθέτουν επαρκή γνώση στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται η Εταιρεία και τουλάχιστον ένα μέλος της είναι ορκωτός ελεγκτής λογιστής σε αναστολή ή συνταξιούχος ή διαθέτει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στην ελεγκτική και λογιστική. Η αξιολόγηση των υποψηφίων μελών της Ελεγκτικής Επιτροπής διενεργείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν υποβολής πρότασης της επιτροπής ανάδειξης υποψηφιοτήτων, εφόσον υφίσταται.
4. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ορίζεται από τα μέλη της ή εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και είναι υποχρεωτικά ανεξάρτητος από την Εταιρεία κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002, όπως ισχύει.
5. Η Επιτροπή Ελέγχου για την υλοποίηση του έργου της συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, ήτοι τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές ετησίως, και εκτάκτως όποτε απαιτηθεί. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου συγκαλεί τα μέλη της με έγγραφη πρόσκληση, που μπορεί να αποστέλλεται με email, τουλάχιστον δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν τη συνεδρίαση και περιλαμβάνει τα θέματα της ημερησίας διάταξης, καθώς και την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της συνεδρίασης. Η Επιτροπή Ελέγχου μπορεί να συνεδριάζει και χωρίς προηγούμενη πρόσκληση του Προέδρου της, εφόσον παρίστανται όλα τα μέλη της. Η Επιτροπή Ελέγχου δύναται να συνεδριάζει έγκυρα και με τηλεδιάσκεψη. Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ισοδυναμεί με συνεδρίαση και απόφαση ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου

Με την επιφύλαξη της ευθύνης των μελών του Διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας, η Επιτροπή Ελέγχου σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως ισχύει, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί τη διαδικασία και τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου. Στο πλαίσιο αυτό ενημερώνει το Διοικητικό συμβούλιο υποβάλλοντας σχετική αναφορά για τα θέματα που προέκυψαν από τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου επεξηγώντας αναλυτικά:
 - α) Τη συμβολή του υποχρεωτικού ελέγχου στην ποιότητα και ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή στην ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γνωστοποιήσεων, που εγκρίνει το Διοικητικό συμβούλιο και δημοσιοποιείται και

β) Τον ρόλο της Ελεγκτικής Επιτροπής στην υπό (α) ανωτέρω διαδικασία, δηλαδή καταγραφή των ενεργειών που προέβη η Ελεγκτική Επιτροπή κατά τη διαδικασία διεξαγωγής του υποχρεωτικού ελέγχου.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω ενημέρωσης του Διοικητικού συμβουλίου η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει υπόψη της το περιεχόμενο της συμπληρωματικής έκθεσης, την οποία ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής της υποβάλει και η οποία περιέχει τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου που διενεργήθηκε και πληροί τουλάχιστον τις συγκεκριμένες απαιτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014.

2. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι αρμόδια να παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί τη διαδικασία σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή τους μηχανισμούς και τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και τη διάχυση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παράγουν οι εμπλεκόμενες οργανωτικές μονάδες της Εταιρείας και του Ομίλου. Στις παραπάνω ενέργειες της Επιτροπής

περιλαμβάνεται και η λοιπή πληροφόρηση που δημοσιοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο (π.χ. χρηματιστηριακές ανακοινώσεις, δελτία τύπου) σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες. Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει σχετικά το Διοικητικό συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης της διαδικασίας, αν το κρίνει αναγκαίο.

3. Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί εξετάζει και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του συνόλου των πολιτικών, διαδικασιών και δικλείδων ασφαλείας της Εταιρείας και του Ομίλου, αναφορικά αφενός με το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου και αφετέρου με την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνων, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Περαιτέρω, παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της, σύμφωνα με τα επαγγελματικά πρότυπα καθώς και το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και αξιολογεί το έργο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά της, χωρίς ωστόσο να επηρεάζει την ανεξαρτησία της. Επίσης, η Ελεγκτική Επιτροπή επισκοπεί τη δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση ως προς τον εσωτερικό έλεγχο και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες της Εταιρείας και του Ομίλου, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή υποβάλλει στο Διοικητικό συμβούλιο τις διαπιστώσεις της, καθώς και τυχόν προτάσεις βελτίωσης.

4. Παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου και ιδίως την απόδοσή του, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014. Συγκεκριμένα:

Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται για τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης από τη Διοίκηση.

Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται επίσης από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή επί του ετήσιου προγράμματος υποχρεωτικού ελέγχου πριν από την εφαρμογή του, προβαίνει σε αξιολόγηση του και βεβαιώνεται ότι το ετήσιο πρόγραμμα υποχρεωτικού ελέγχου θα καλύψει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου της εταιρείας και του Ομίλου. Περαιτέρω, η επιτροπή ελέγχου υποβάλλει προτάσεις και για λοιπά σημαντικά θέματα, όταν το κρίνει σκόπιμο.

Για την υλοποίηση των παραπάνω, η Επιτροπή Ελέγχου αναμένεται να πραγματοποιεί συναντήσεις με τη διοίκηση/ αρμόδια διευθυντικά στελέχη κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των οικονομικών εκθέσεων καθώς επίσης και με τον Ορκωτό Ελεγκτή λογιστή της Εταιρείας και του Ομίλου κατά το στάδιο προγραμματισμού του ελέγχου, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του και κατά το στάδιο προετοιμασίας των εκθέσεων ελέγχου.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή Ελέγχου πρέπει να λάβει υπόψη της και να εξετάσει τα πιο σημαντικά ζητήματα και τους κινδύνους που ενδέχεται να έχουν επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του Ομίλου, καθώς και στις σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της διοίκησης κατά την σύνταξή τους.

Κατωτέρω, αναφέρονται ενδεικτικά θέματα που αναμένεται να έχουν εξετασθεί και αξιολογηθεί διεξοδικά από την επιτροπή ελέγχου στο βαθμό που είναι σημαντικά για την εταιρία, και τον Όμιλο, αναφέροντας συγκεκριμένες ενέργειες επ' αυτών στην ενημέρωσή της προς το διοικητικό συμβούλιο:

- Αξιολόγηση της χρήσης της παραδοχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.
- Σημαντικές κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία.
- Αξιολόγηση ανακτησιμότητας περιουσιακών στοιχείων.
- Λογιστική αντιμετώπιση εξαγορών.
- Επάρκεια γνωστοποιήσεων για τους σημαντικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει η εταιρία.
- Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.

- Σημαντικές ασυνήθεις συναλλαγές.

Συναφώς εφίσταται η προσοχή στην έγκαιρη και ουσιαστική επικοινωνία της Επιτροπής Ελέγχου με τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή ενόψει της σύνταξης της έκθεσης ελέγχου και της συμπληρωματικής έκθεσης του τελευταίου προς την επιτροπή ελέγχου.

Επιπλέον, η επιτροπή ελέγχου επισκοπεί τις οικονομικές εκθέσεις της Εταιρείας και του Ομίλου, πριν την έγκρισή τους από το αντίστοιχο διοικητικό συμβούλιο, προκειμένου να αξιολογήσει την πληρότητα και τη συνέπεια αυτών σε σχέση με την πληροφόρηση που έχει τεθεί υπόψη της καθώς και με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η εταιρία και ενημερώνει σχετικά το διοικητικό συμβούλιο.

5. Η Επιτροπή Ελέγχου επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27 καθώς και σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην Εταιρεία, αλλά και στον Όμιλο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.
6. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών της Εταιρείας και του Ομίλου και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, εκτός εάν εφαρμόζεται η παράγραφος 8 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.
7. Η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί την επάρκεια, τη στελέχωση και την οργανωτική δομή της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της και εντοπίζει τυχόν αδυναμίες της. Εφόσον κριθεί σκόπιμο, η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου να διαθέτει τα απαραίτητα μέσα, να είναι επαρκώς στελεχωμένη με δυναμικό με επαρκείς γνώσεις, εμπειρία και εκπαίδευση, να μην υπάρχουν περιορισμοί στο έργο της και να έχει την προβλεπόμενη ανεξαρτησία.

Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται επί του ετήσιου προγράμματος ελέγχων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της πριν από την εφαρμογή του και προβαίνει σε αξιολόγησή του, λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου καθώς και τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων. Στο πλαίσιο της εν λόγω ενημέρωσης, η Επιτροπή Ελέγχου εξετάζει ότι το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων (σε συνδυασμό με τυχόν μεσοπρόθεσμα αντίστοιχα προγράμματα) καλύπτει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου και συστήματα που άπτονται της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει τακτικές συναντήσεις με τον επικεφαλής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της, για τη συζήτηση θεμάτων της αρμοδιότητάς του, καθώς και προβλημάτων που, ενδεχομένως, προκύπτουν από τους εσωτερικούς ελέγχους.

Επιπλέον, η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει γνώση του έργου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της, συμπεριλαμβανομένων και των εκθέσεών της (τακτικών και έκτακτων), και παρακολουθεί την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου με το περιεχόμενο αυτών, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας.

8. Η Επιτροπή Ελέγχου επισκοπεί τη διαχείριση των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων της Εταιρείας και του Ομίλου, καθώς και την περιοδική αναθεώρησή τους. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η Εταιρεία και ο Όμιλος για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των κινδύνων, την αντιμετώπιση των κυριότερων από αυτούς μέσω του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τη γνωστοποίησή τους στις δημοσιοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες με ορθό τρόπο.
9. Για τα αποτελέσματα όλων των παραπάνω ενεργειών, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλλει προτάσεις εφαρμογής διορθωτικών ενεργειών, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

Τήρηση Κώδικα Δεοντολογίας

1. Η Επιτροπή Ελέγχου υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις επιταγές της νομοθεσίας, του καταστατικού της Εταιρείας, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Εταιρείας και των αποφάσεων των οργάνων της.
2. Η Επιτροπή Ελέγχου δεσμεύεται από τον Κώδικα Δεοντολογίας και το Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, όπως αμφότερα έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και βρίσκονται σε ισχύ.

Αξιολόγηση

Η Επιτροπή Ελέγχου κάθε δύο (2) χρόνια, ή και νωρίτερα αν κριθεί σκόπιμο, αξιολογεί την απόδοσή της και την επάρκεια του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας της και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικές προτάσεις βελτίωσης.

iv. Η Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Με την από 29.07.2016 συνεδρίαση του Δ.Σ. της ΕΛ.ΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ εγκρίθηκε ο Κώδικας Κανονιστικής Συμμόρφωσης της μητρικής εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, στον οποίον ενσωματώνονται όλες οι αρχές και οι αξίες που θα πρέπει να διέπουν τη συμπεριφορά των εργαζομένων του Ομίλου των εταιρειών της, σε όλες των τις δραστηριότητες, ανεξαρτήτως τομέα και ιεραρχίας. Ο εν λόγω Κώδικας Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει εγκριθεί επίσης και από όλες τις εταιρείες του Ομίλου της ΕΛ.ΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ.

Ταυτόχρονα εκπονήθηκε και το Πρόγραμμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, το οποίο ενσωματώνει τη διαδικασία υλοποίησης του Κώδικα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, με απώτατο στόχο την προστασία της μητρικής ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ και του Ομίλου της απέναντι σε κινδύνους ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Το άνω Πρόγραμμα εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΕΛ.ΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ κατά τη συνεδρίασή του της 30.12.2016 ενώ έχει εγκριθεί ήδη από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Επικεφαλής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και του Ομίλου της, επιφορτισμένη με την επιμέλεια εφαρμογής του Κώδικα και του Προγράμματος, έχει τεθεί Τριμελής Επιτροπή, που ονομάζεται Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Βιώσιμης Ανάπτυξης η οποία απαρτίζεται από τους:

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση στην ΕΛΛΑΚΤΩΡ
1.	Γεώργιος Προβόπουλος	Πρόεδρος
2.	Αλέξιος Κομνηνός	Μέλος της Επιτροπής Αμοιβών, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
3.	Ελένη Παπακωνσταντίνου	Μέλος της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

στ) Περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Η Εταιρεία παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους εργαζομένους της και αποφεύγει τις κάθε είδους διακρίσεις. Η ίδια πολιτική πολυμορφίας και ισότητας εφαρμόζεται και για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά της όργανα. Ένα τέτοιο κλίμα ισότητας, χωρίς διακρίσεις, με σεβασμό στη διαφορετικότητα, καλλιεργείται από την Εταιρεία.

Εφαρμόζονται διαδικασίες και υφίστανται δομές που έχουν διαμορφώσει ένα εργασιακό περιβάλλον μέσα στο οποίο Διοίκηση και Εργαζόμενοι αξιολογούνται και κρίνονται από την εκπαίδευση και το επαγγελματικό ιστορικό τους, τη γνώση του αντικειμένου της εταιρείας και τις ηγετικές ικανότητες, την πείρα, την αποδοτικότητα και την δημιουργικότητα.

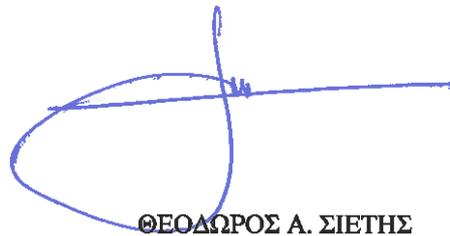
Επιδιώκεται, μέγιστη πολυμορφία στο Διοικητικό Συμβούλιο και στα εποπτικά όργανα της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων, καθώς και πλουραλισμός δεξιοτήτων, απόψεων, ικανοτήτων, γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που να ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους.

Ως αποτέλεσμα, το εργασιακό περιβάλλον ευνοεί, την εφαρμογή των διεθνών πρακτικών σεβασμού στην ανθρώπινη προσωπικότητα, χωρίς διακρίσεις και προκαταλήψεις.

Κηφισιά, 16 Απριλίου 2019

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Α. ΣΙΕΤΗΣ

Γ. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ** (Εταιρεία ή/και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων».

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014. Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 31 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύρια Θέματα Ελέγχου

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου

Εκτίμηση απομείωσης αδειών χρήσης

(Σημειώσεις 2.8, 4 και 7 των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της έχουν στην κατοχή τους άδειες χρήσης που αφορούν σε άδειες παραγωγής αιολικών πάρκων, οι οποίες περιλαμβάνονται στις ασώματες ακινητοποιήσεις και επιμετρούνται στο κόστος κτήσης μείον αποσβέσεις.

Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 7 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, η αναπόσβεστη αξία των αδειών χρήσης της Εταιρείας ανέρχονταν σε €20,2 εκατ. και του Ομίλου σε €22 εκατ.

Η Διοίκηση πραγματοποιεί έλεγχο απομείωσης των αδειών χρήσης όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36. Ο υπολογισμός της ανακτήσιμης αξίας των αδειών χρήσης βασίζεται στη μεγαλύτερη αξία μεταξύ της αξίας χρήσης, η οποία προσδιορίζεται από την Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου, και της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης. Η Διοίκηση αξιολόγησε την απόδοση των εν λειτουργία αιολικών πάρκων, καθώς και το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο στο οποίο υπάγονται τα υπό κατασκευή αιολικά πάρκα και έκρινε ότι δεν προκύπτουν ενδείξεις για απομείωση και κατά συνέπεια δεν προέβη σε έλεγχο απομείωσης των αδειών χρήσης αιολικών πάρκων την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Επικεντρώσαμε την προσοχή μας στο θέμα αυτό λόγω:

- Της σημαντικότητας της αναπόσβεστης αξίας των αδειών χρήσης στο ενεργητικό της Εταιρείας και του Ομίλου.

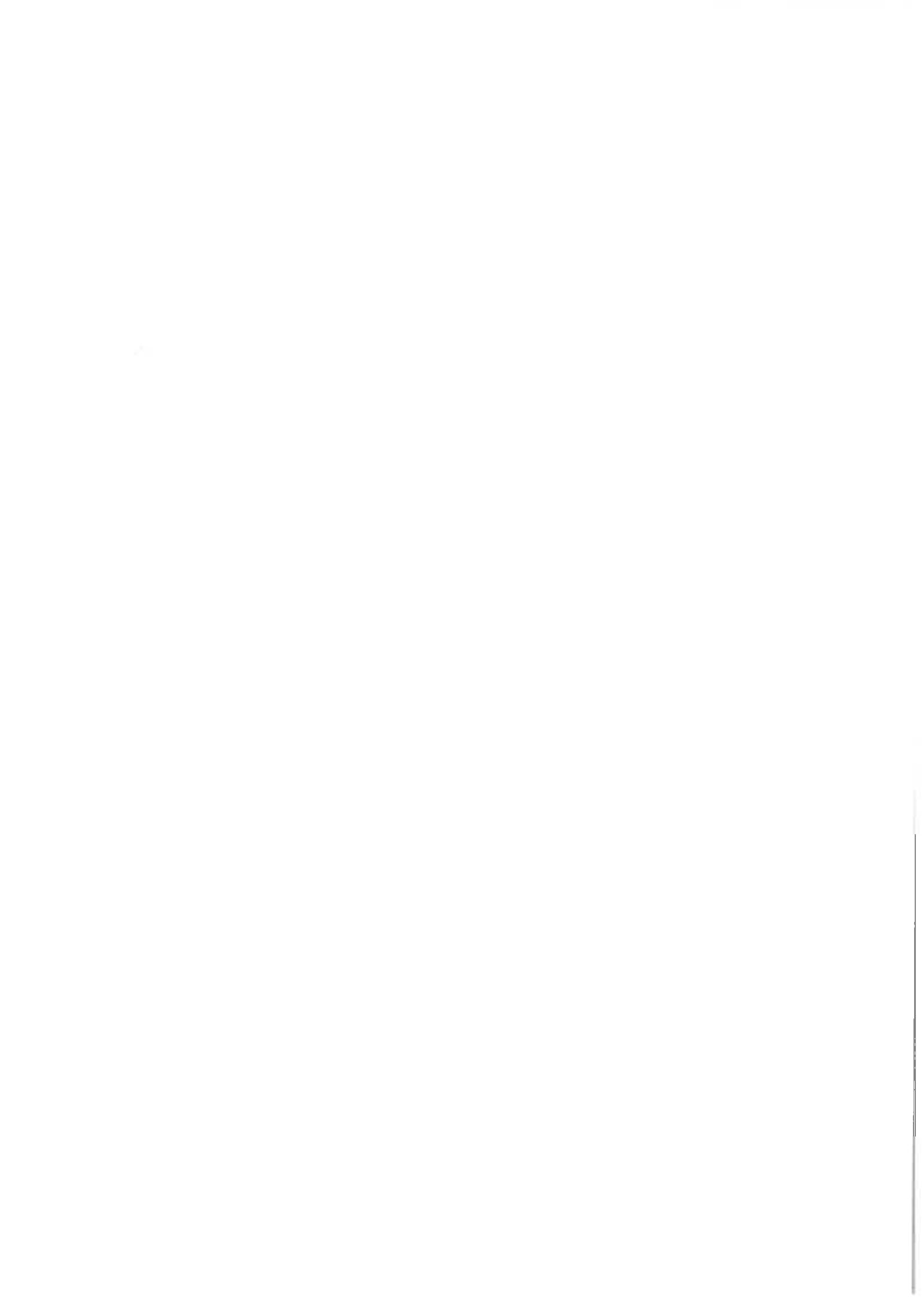
Λάβαμε την αξιολόγηση της Διοίκησης αναφορικά με τις ενδείξεις απομείωσης των αδειών χρήσης της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση που έληξε τη 31 Δεκεμβρίου 2018 και επαληθεύσαμε ότι περιλαμβάνει το σύνολο των αδειών για τις οποίες υπάρχει αναγνωρισμένη αναπόσβεστη αξία στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Αξιολογήσαμε τις γνώσεις και την ικανότητα των εξειδικευμένων στελεχών της Εταιρείας που διαμορφώνουν τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τις αναμενόμενες αποδόσεις των αιολικών πάρκων.

Επιβεβαιώσαμε ότι η αναπόσβεστη αξία των αδειών στις 31 Δεκεμβρίου 2018 αφορά σε άδειες χρήσης αιολικών πάρκων που είτε βρίσκονται ήδη σε λειτουργία είτε βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής έχοντας εξασφαλίσει καθορισμένες τιμές πώλησης. Αναφορικά με τα υπό κατασκευή αιολικά πάρκα, επιβεβαιώσαμε ότι υπάρχουν καθορισμένες τιμές πώλησης βάσει των μεταβατικών διατάξεων του νέου ρυθμιστικού πλαισίου που συνεπάγονται μελλοντικές αποδόσεις ανάλογες με αυτές των αιολικών πάρκων που ήδη λειτουργούν στο πλαίσιο αυτό. Σε σχέση με τις αναμενόμενες αποδόσεις των αιολικών πάρκων εξετάσαμε τις πιο πρόσφατες διαθέσιμες μετρήσεις απόδοσης και λάβαμε υπόψη μας τα ιστορικά στοιχεία.

Από τις ελεγκτικές μας διαδικασίες δεν εντοπίστηκαν ενδείξεις απομείωσης των αδειών χρήσης για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 και κρίθηκε ότι η αξιολόγηση της Διοίκησης βασίστηκε σε εύλογες παραδοχές και σε κατάλληλα δεδομένα, συνεπή με τα ιστορικά στοιχεία και τις συνθήκες της αγοράς. Επίσης, διαπιστώσαμε ότι οι γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στη Σημείωση 7 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 36.

Κύρια Θέματα Ελέγχου	Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου
<ul style="list-style-type: none"> • Των σημαντικών παραδοχών και εκτιμήσεων της Διοίκησης στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου απομείωσης των αδειών χρήσης. <p>Στη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 δεν αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης αδειών χρήσης στις εταιρικές ή στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.</p>	
<p>Εκτίμηση ανακτήσιμης αξίας των συμμετοχών σε θυγατρικές (Σημείωση 4 και 8 των Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων)</p> <p>Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία κατείχε συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες ύψους €15,4 εκατ.</p> <p>Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των συμμετοχών και σε περίπτωση που μια συμμετοχή σε θυγατρική πρέπει να απομειωθεί, το ποσό της απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της συμμετοχής και της λογιστικής της αξίας.</p> <p>Η Διοίκηση προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας, μειούμενης με το απαιτούμενο για την εκποίηση κόστος, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 36.</p> <p>Ο προσδιορισμός της ανακτήσιμης αξίας της κάθε συμμετοχής εξαρτάται άμεσα από τις μελλοντικές ταμειακές ροές των αδειών χρήσης που διαθέτουν οι θυγατρικές εταιρείες.</p> <p>Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή λόγω του ύψους των συμμετοχών σε θυγατρικές, αλλά και εξαιτίας του γεγονότος ότι η εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας των συμμετοχών σε θυγατρικές επηρεάζεται από τους ίδιους παράγοντες που περιγράφονται στο κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση Απομείωσης Αδειών Χρήσης».</p>	<p>Πραγματοποιήσαμε τις παρακάτω διαδικασίες αναφορικά με την εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογήσαμε την εκτίμηση της Διοίκησης και τα συμπεράσματα σχετικά με την ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης στις συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες. • Αξιολογήσαμε την ανάλυση της Διοίκησης, σύμφωνα με την οποία η ύπαρξη ή μη ενδείξεων απομείωσης της αξίας των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες προσδιορίζεται με βάση τις τρέχουσες και αναμενόμενες αποδόσεις των εν λειτουργία αιολικών πάρκων, καθώς και τις αναμενόμενες αποδόσεις των υπό και προς κατασκευή αιολικών πάρκων. • Οι διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε αναφορικά με τις αποδόσεις των αιολικών πάρκων περιλάμβαναν όσα περιγράφονται στο παραπάνω κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση Απομείωσης Αδειών Χρήσης». • Επιβεβαιώσαμε ότι πραγματοποιήθηκε απομείωση της συνολικής αξίας των συμμετοχών στις θυγατρικές εταιρείες οι οποίες κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 δεν είχαν αιολικά πάρκα υπό κατασκευή με καθορισμένες τιμές πώλησης βάσει των μεταβατικών διατάξεων του νέου ρυθμιστικού πλαισίου. <p>Από τη διενέργεια των παραπάνω ελεγκτικών διαδικασιών, διαπιστώσαμε ότι ο προσδιορισμός της ανακτήσιμης αξίας βασίστηκε σε εύλογες παραδοχές. Επιπλέον εξετάσαμε τις σχετικές γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στη Σημείωση 8 σε σχέση με την εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας των συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες.</p>

Κύρια Θέματα Ελέγχου

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου

Στη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναγνωρίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ζημιά απομείωσης ύψους €1,5 εκατ. σε σχέση με τις συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920, και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 43ββ του Κωδ.Ν. 2190/1920 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

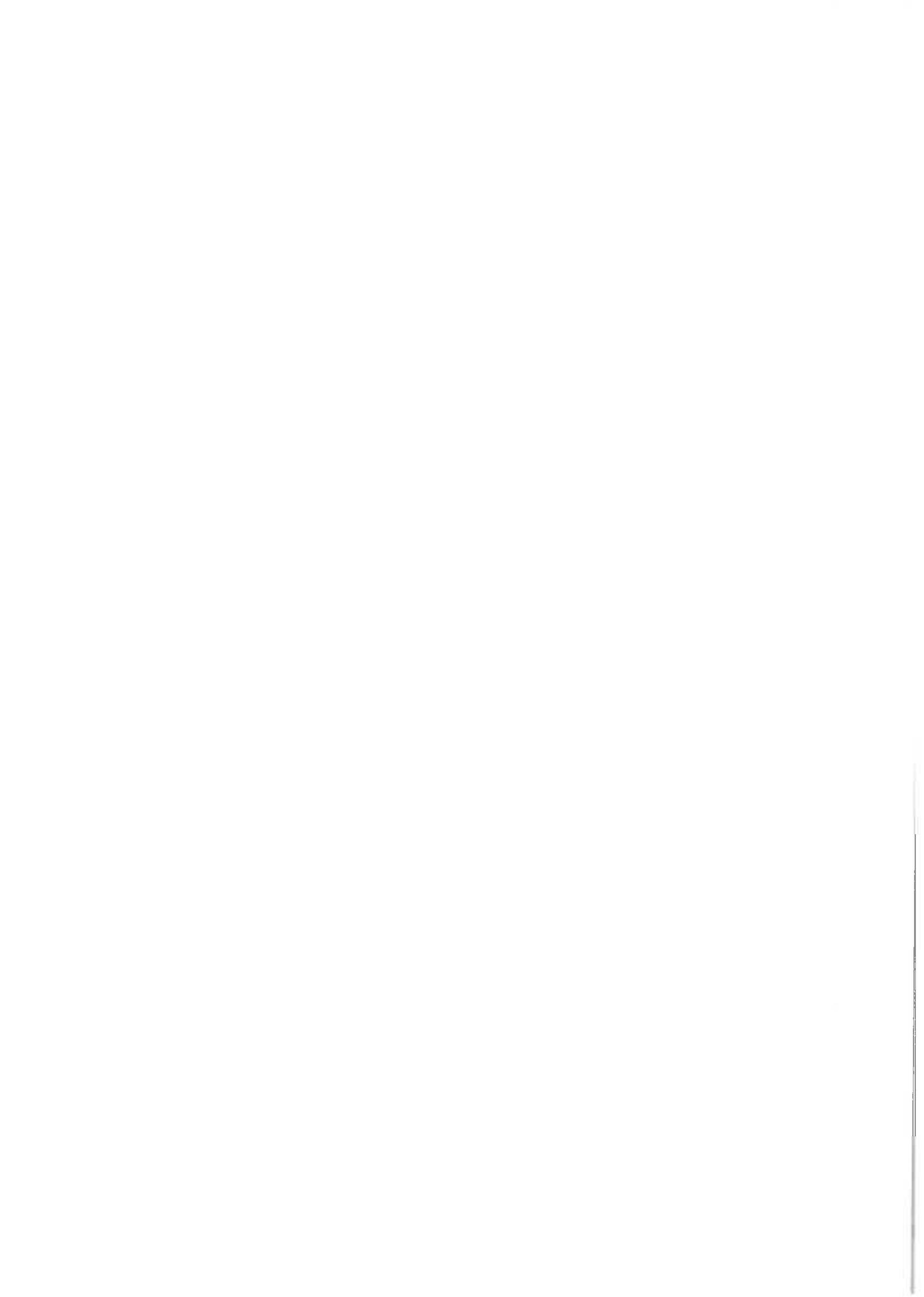
Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2018 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920,
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η

κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

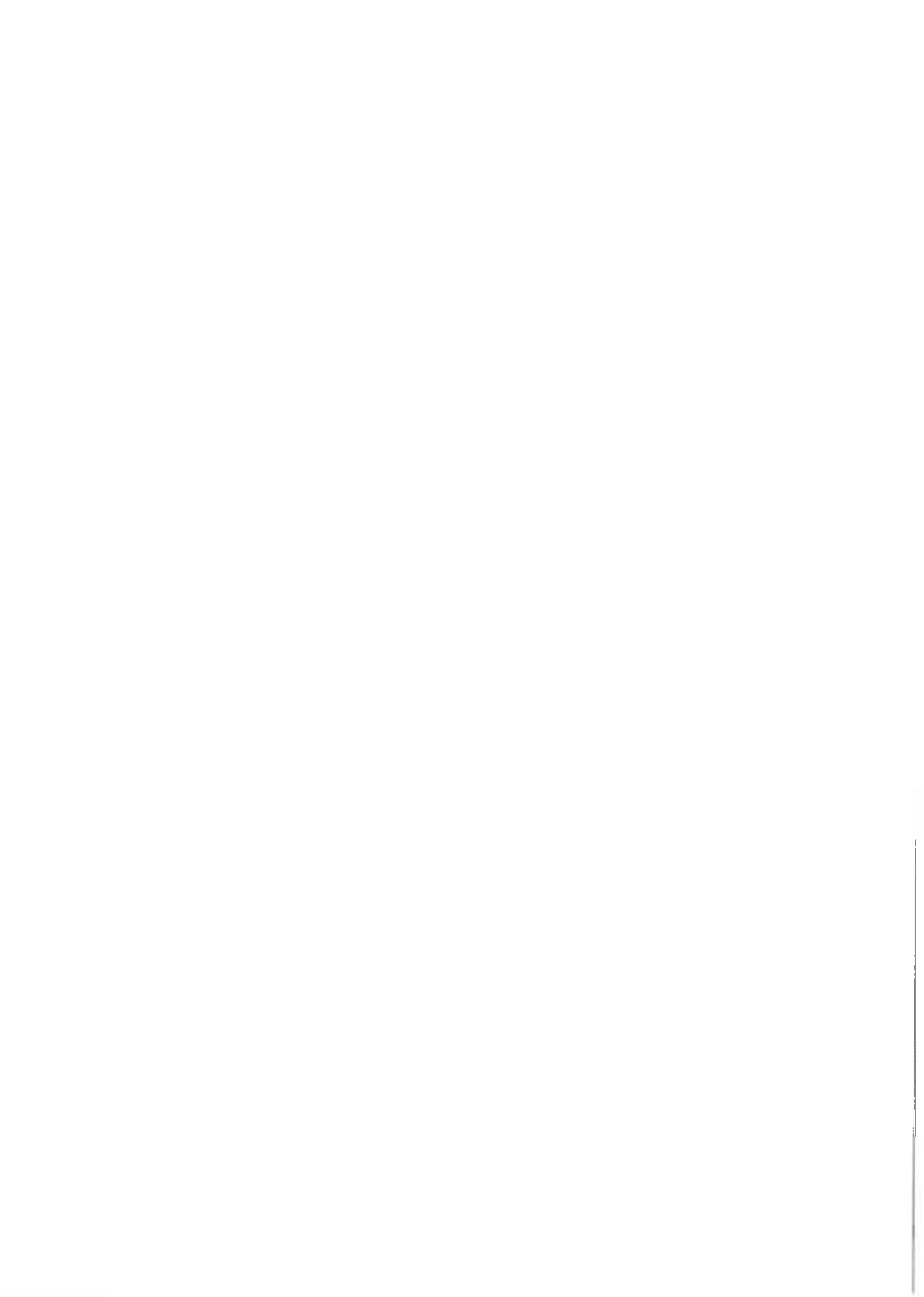
Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύνανται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας

- βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
 - Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

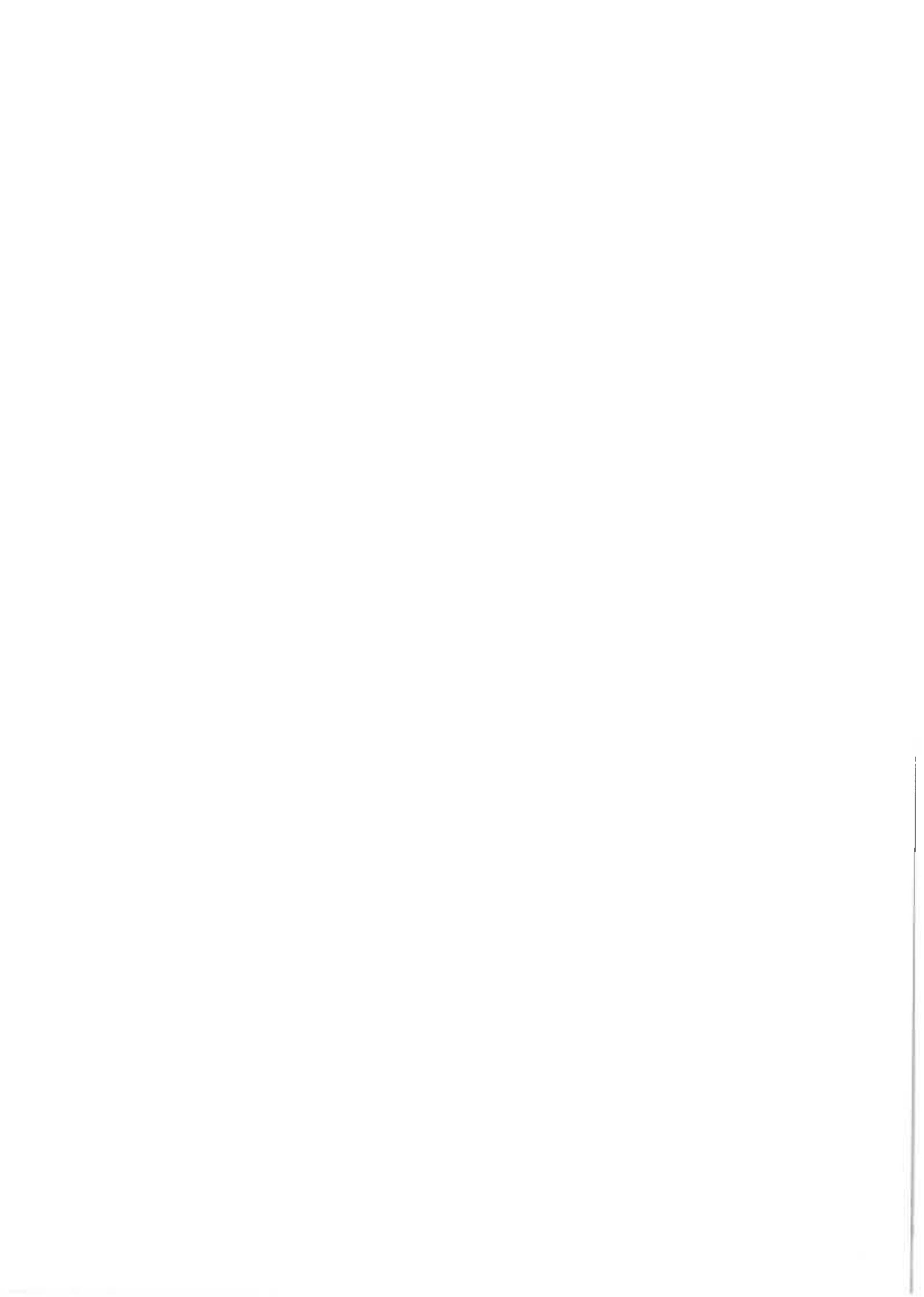
Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 20 Ιουνίου 2008 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο ελέγχου 11 ετών, με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Δ. Ετήσιες Ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις (Ενοποιημένες και Εταιρικές)
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018

Περιεχόμενα Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (Ενοποιημένη και Εταιρική).....	36
Κατάσταση Αποτελεσμάτων (Ενοποιημένη και Εταιρική)	37
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (Ενοποιημένη και Εταιρική)	38
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Ενοποιημένη και Εταιρική)	39
Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Ενοποιημένη και Εταιρική)	41
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων (Ενοποιημένων και Εταιρικών)	42
1 Γενικές πληροφορίες	42
2 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	42
2.1 Γενικά	42
2.2 Συνέχιση Δραστηριότητας	42
2.3 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	43
2.4 Ενοποίηση.....	46
2.5 Πληροφόρηση κατά τομέα.....	48
2.6 Συναλλαγματικές μετατροπές	48
2.7 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις	48
2.8 Ασώματες Ακινήτοποιήσεις.....	49
2.9 Μισθώσεις.....	50
2.10 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	50
2.11 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	50
2.12 Χρηματοοικονομικά μέσα	51
2.13 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.....	53
2.14 Δεσμευμένες Καταθέσεις.....	53
2.15 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	54
2.16 Μετοχικό κεφάλαιο.....	54
2.17 Δάνεια	54
2.18 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία.....	54
2.19 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	55
2.20 Παροχές στο προσωπικό	55
2.21 Επιχορηγήσεις.....	56
2.22 Διανομή μερισμάτων	56
2.23 Προβλέψεις	56
2.24 Αναγνώριση εσόδων	56
2.25 Στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων	57
2.26 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές	57
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	59
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	59
3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων	61
3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών.....	62
3.4 Συγκριτικές πληροφορίες και αναταξινόμησης κονδυλίων	63
4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις	63
5 Πληροφόρηση κατά τομέα.....	64
6 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις	65
7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	67
8 Συμμετοχές Ομίλου	69

9	Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	72
10	Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις.....	73
11	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων & Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	74
12	Δεσμευμένες καταθέσεις	75
13	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	75
14	Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το άρτιο	75
15	Αποθεματικά	76
16	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	77
17	Δάνεια	78
18	Επιχορηγήσεις.....	79
19	Αναβαλλόμενη φορολογία	80
20	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	83
21	Προβλέψεις.....	85
22	Έξοδα ανά κατηγορία	85
23	Λοιπά έσοδα και λοιπά κέρδη/(ζημιές)	86
24	Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα).....	87
25	Παροχές σε εργαζομένους	87
26	Φόρος εισοδήματος	87
27	Κέρδη ανά μετοχή.....	89
28	Μερίσματα ανά μετοχή	89
29	Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.....	89
30	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	90
31	Λοιπές σημειώσεις.....	91
32	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	92

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (Ενοποιημένη και Εταιρική)

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	6	399.016.340	343.124.382	381.752.382	286.139.565
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	22.103.216	14.437.225	20.207.338	8.430.888
Επενδύσεις σε θυγατρικές	8	-	-	15.364.166	36.768.818
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	9	1.641.064	1.357.477	1.641.064	1.357.477
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	10	1.482.030	704.234	1.479.030	704.234
		424.242.650	359.623.318	420.443.981	333.400.982
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	10	33.427.605	32.599.828	31.280.739	28.901.733
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	11	-	1.542.831	-	1.542.831
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις (βραχυπρόθεσμο μέρος)	9	74.159	74.159	74.159	74.159
Δεσμευμένες καταθέσεις	12	25.407.521	13.469.174	24.669.526	13.301.689
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	13	7.494.195	2.033.171	5.289.470	1.018.944
		66.403.480	49.719.163	61.313.895	44.839.357
Σύνολο ενεργητικού		490.646.131	409.342.481	481.757.876	378.240.339
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	14	24.800.100	24.800.100	24.800.100	24.800.100
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	14	70.602.623	70.602.623	70.602.623	70.602.623
Λοιπά αποθεματικά	15	9.849.568	9.271.720	9.779.667	9.251.154
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον		47.583.566	32.268.953	46.686.068	39.736.489
		152.835.857	136.943.396	151.868.458	144.390.366
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		2.948.144	2.743.261	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		155.784.001	139.686.657	151.868.458	144.390.366
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια μακροπρόθεσμα	17	210.554.412	169.099.688	210.554.412	139.365.159
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	19	18.329.870	13.744.454	17.448.373	12.982.204
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	20	211.903	148.292	211.903	148.292
Επιχορηγήσεις	18	53.827.794	50.365.623	52.316.143	49.592.928
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	16	1.300.000	-	1.300.000	-
Προβλέψεις	21	2.458.585	2.197.173	2.323.956	2.023.817
		286.682.565	235.555.230	284.154.786	204.112.400
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	16	8.877.348	13.830.116	8.476.589	9.863.089
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)		290.408	9.678	-	-
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	17	39.011.810	20.260.799	37.258.043	19.874.483
		48.179.565	34.100.593	45.734.632	29.737.572
Σύνολο υποχρεώσεων		334.862.130	269.655.824	329.889.418	233.849.972
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		490.646.131	409.342.481	481.757.876	378.240.339

Οι σημειώσεις στις σελίδες 42 έως 92 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις		60.159.305	49.676.221	54.078.630	47.744.685
Κόστος πωληθέντων	22	(30.899.900)	(24.849.204)	(28.066.477)	(23.947.405)
Μεικτό κέρδος		29.259.405	24.827.017	26.012.153	23.797.280
Έξοδα διοίκησης	22	(2.479.655)	(2.349.762)	(2.336.584)	(1.945.906)
Λοιπά έσοδα	23	3.652.140	2.699.431	3.615.715	2.657.477
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	23	(957.265)	(3.098.130)	(4.253.808)	(4.226.447)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		29.474.626	22.078.555	23.037.477	20.282.404
Έσοδα από μερίσματα*		-	-	73.700	73.700
Χρηματοοικονομικά έσοδα	24	134.874	504.612	126.156	492.057
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	24	(11.211.235)	(9.773.225)	(10.591.634)	(9.513.996)
Κέρδη προ φόρων		18.398.264	12.809.942	12.645.699	11.334.165
Φόρος εισοδήματος	26	(2.182.832)	(3.028.240)	(1.574.096)	(2.880.394)
Καθαρά κέρδη χρήσης		16.215.432	9.781.702	11.071.603	8.453.771
Κέρδη χρήσης αποδιδόμενα σε:					
Μετόχους της μητρικής	27	15.939.738	9.562.259	11.071.603	8.453.771
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		275.694	219.443	-	-
		16.215.432	9.781.702	11.071.603	8.453.771
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής - βασικά (σε €)	27	0,1928	0,1157	0,1339	0,1023
Αποσβέσεις χρήσης		13.539.463	11.295.074	11.930.451	10.726.716
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων		43.014.089	33.373.629	34.967.928	31.009.120

* Τα έσοδα από μερίσματα προέρχονται από τη θυγατρική ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 42 έως 92 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (Ενοποιημένη και Εταιρική)

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Καθαρά κέρδη χρήσης	16.215.432	9.781.702	11.071.603	8.453.771
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα				
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	26	69	-	69
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	26	(2.070)	(40.542)	(2.070)
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	26	12.912	12.912	-
Λοιπά	26	(19.647)	(19.647)	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	(47.278)	(2.001)	(47.278)	(2.001)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	16.168.154	9.779.701	11.024.325	8.451.770
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης αποδιδόμενα σε:				
Μετόχους της μητρικής	15.892.460	9.560.258	11.024.325	8.451.770
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	8	275.694	219.443	-
	16.168.154	9.779.701	11.024.325	8.451.770

Οι σημειώσεις στις σελίδες 42 έως 92 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Ενοποιημένη και Εταιρική)

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ

Σημ.	Αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες της μητρικής						Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το όρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	
1 Ιανουαρίου 2017	24.800.100	70.602.623	8.978.405	23.002.010	127.383.139	5.336.777	132.719.916
Καθαρό κέρδος χρήσης	-	-	-	9.562.259	9.562.259	219.443	9.781.702
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	-
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	15, 26	-	69	-	69	-	69
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	15, 26	-	(2.070)	-	(2.070)	-	(2.070)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	26	-	(2.001)	-	(2.001)	-	(2.001)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(2.001)	9.562.259	9.560.258	219.443	9.779.701
Μεταφορά σε αποθεματικά	15	-	400.716	(400.716)	-	-	-
Διανομή Μερισματος Επίπτωση πώλησης θυγατρικής	-	-	(105.399)	105.399	-	(2.742.149)	(2.742.150)
31 Δεκεμβρίου 2017	24.800.100	70.602.623	9.271.720	32.268.953	136.943.396	2.743.261	139.686.657
1 Ιανουαρίου 2018	24.800.100	70.602.623	9.271.720	32.268.953	136.943.396	2.743.261	139.686.657
Καθαρό κέρδος χρήσης	-	-	-	15.939.738	15.939.738	275.694	16.215.432
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	-
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	15, 26	-	12.912	-	12.912	-	12.912
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	15, 26	-	(40.542)	-	(40.542)	-	(40.542)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	26	-	(27.631)	(19.647)	(47.278)	-	(47.278)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(27.631)	15.920.091	15.892.460	275.694	16.168.154
Μεταφορά σε αποθεματικά	15	-	605.478	(605.478)	-	-	-
Διανομή Μερισματος	-	-	-	-	-	(70.810)	(70.810)
31 Δεκεμβρίου 2018	24.800.100	70.602.623	9.849.568	47.583.566	152.835.857	2.948.144	155.784.001

Οι σημειώσεις στις σελίδες 42 έως 92 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2017		24.800.100	70.602.623	8.830.466	31.705.407	135.938.597
Καθαρό κέρδος χρήσης		-	-	-	8.453.771	8.453.771
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα						
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	15, 26	-	-	69	-	69
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	15, 26	-	-	(2.070)	-	(2.070)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	26	-	-	(2.001)	-	(2.001)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης						
Μεταφορά σε αποθεματικά	15	-	-	422.689	(422.689)	-
31 Δεκεμβρίου 2017		24.800.100	70.602.623	9.251.154	39.736.489	144.390.366
1 Ιανουαρίου 2018		24.800.100	70.602.623	9.251.154	39.736.489	144.390.366
Καθαρό κέρδος χρήσης		-	-	-	11.071.603	11.071.603
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα						
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	15, 26	-	-	12.912	-	12.912
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	15, 26	-	-	(40.542)	-	(40.542)
Λοιπά	26	-	-	-	(19.647)	(19.647)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)						
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης						
Μεταφορά σε αποθεματικά	15	-	-	553.580	(553.580)	-
Επίπτωση απορρόφησης θυγατρικών		-	-	2.563	(3.548.797)	(3.546.234)
31 Δεκεμβρίου 2018		24.800.100	70.602.623	9.779.667	46.686.068	151.868.458

Οι σημειώσεις στις σελίδες 42 έως 92 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Ενοποιημένη και Εταιρική)

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		01.01.2018-	01.01.2017-	01.01.2018-	01.01.2017-
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Λειτουργικές Δραστηριότητες					
Κέρδη προ φόρων		18.398.264	12.809.942	12.645.699	11.334.165
<i>Πλέον μείον προσαρμογές για:</i>					
Αποσβέσεις	6, 7, 18	13.539.463	11.295.074	11.930.451	10.726.716
Προβλέψεις		100.565	87.480	92.430	84.434
Προβλέψεις απομείωσης συμμετοχών, αδειών χρήσης και λοιπών απαιτήσεων	23		1.096.955	1.480.000	2.548.000
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		1.017.684	1.598.919	2.761.877	1.248.024
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	24	11.119.191	9.695.727	10.507.724	9.439.545
<i>Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:</i>					
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		(1.751.735)	5.091.002	(3.134.663)	8.154.512
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		(4.517.070)	(1.579.209)	(492.929)	(3.374.781)
<i>Μείον:</i>					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα		(10.205.509)	(6.818.002)	(9.978.838)	(6.652.670)
Καταβληθέντοι φόροι		(94.569)	(57.587)	(15.216)	(19.447)
<i>Σύνολο εισροών (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)</i>		<u>27.606.284</u>	<u>33.220.200</u>	<u>25.796.537</u>	<u>33.488.498</u>
Επενδυτικές δραστηριότητες					
(Απόκτηση) / πώληση θυγατρικών και λοιπών επενδύσεων		(5.357.637)	1.702.242	(11.183.106)	(12.620.720)
Αγορά ενσώματων και άβλων παγίων στοιχείων	6, 7	(71.458.420)	(84.519.361)	(62.941.856)	(42.455.117)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων		5.000	-	5.000	-
Τόκοι εισπραχθέντες		108.749	148.560	100.031	129.130
Πώληση χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση / Χρηματ/κών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω συνολ. εισοδημάτων		1.542.831	1.902.883	1.542.831	1.902.883
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	73.700	73.700
<i>Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)</i>		<u>(75.159.477)</u>	<u>(80.765.677)</u>	<u>(72.403.400)</u>	<u>(52.970.124)</u>
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		67.692.406	105.569.771	65.310.943	77.589.010
Εξοφλήσεις δανείων		(8.686.121)	(56.262.621)	(8.525.527)	(56.211.184)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(225.722)	(437.865)	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα		(60.189)	(60.189)	-	-
Καταβληθείς φόροι μερισμάτων		(10.622)	(10.622)	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών σε τρίτους		-	(28.324)	-	-
Ληφθείσες επιχορηγήσεις		6.242.810	2.283.051	5.459.810	2.283.051
Μείωση / (αύξηση) Δεσμευμένων καταθέσεων		(11.938.347)	(5.456.043)	(11.367.837)	(5.119.683)
<i>Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)</i>		<u>53.014.217</u>	<u>45.597.159</u>	<u>50.877.390</u>	<u>18.541.194</u>
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)		<u>5.461.024</u>	<u>(1.948.318)</u>	<u>4.270.526</u>	<u>(940.432)</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	13	2.033.171	3.981.489	1.018.944	1.959.376
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	13	<u>7.494.195</u>	<u>2.033.171</u>	<u>5.289.470</u>	<u>1.018.944</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 42 έως 92 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων (Ενοποιημένων και Εταιρικών)

1 Γενικές πληροφορίες

Ο Όμιλος και οι θυγατρικές του (βλ. σημ. 8) δραστηριοποιούνται στον κλάδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η μητρική Εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ έχει συσταθεί την 22^η Ιουλίου 1997, είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην Ερμού 25, Κηφισιά. Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στον τομέα της κατασκευής και λειτουργίας μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος με την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κυρίως του Αιολικού Δυναμικού. Επίσης είναι κατά 64,5% θυγατρική της εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε, η οποία είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών από τις 22 Ιουλίου 2014.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 16 Απριλίου 2019 και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση του διαδικτύου της Εταιρείας: www.eltechanemos.gr

2 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

2.1 Γενικά

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεδομένου ότι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών από τις 22 Ιουλίου 2014 οι παρούσες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.2 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2018 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Μετά από προσεκτική εξέταση και για τους λόγους που εξηγούνται στην Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου (σημείωση 3), ο Όμιλος θεωρεί ότι: (α) η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων στη βάση της συνεχούς δραστηριότητας δεν επηρεάζεται, (β) τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις του Ομίλου παρουσιάζονται ορθά σε σχέση με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος και (γ) έχουν σχεδιαστεί

προγράμματα λειτουργίας και δράσεις για την αντιμετώπιση προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν αναφορικά με τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Η ολοκλήρωση του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας τον Αύγουστο του 2018 αποτέλεσε σημαντικό ορόσημο για την ελληνική οικονομία. Η χώρα έχει επιστρέψει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης (αν και κατώτερη του αναμενόμενου, η ετήσια αύξηση του ΑΕΠ το 2018 ανήλθε σε 1,9% σε τιμές 2010, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής). Επίσης, η Ελληνική Δημοκρατία επέστρεψε στις διεθνείς αγορές (πιο πρόσφατα με την έκδοση δεκαετούς ομολόγου τον Μάρτιο του 2019) ενώ και οι αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελληνικής Δημοκρατίας μπορούν να θεωρηθούν δείγματα σταθεροποίησης της εθνικής οικονομίας κατ' αρχάς. Όμως, παρά το βελτιωμένο κλίμα οι μακροοικονομικοί κίνδυνοι για την Ελλάδα παραμένουν.

Τυχόν αρνητικές εξελίξεις πιθανό να έχουν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου, στα αποτελέσματα, στη χρηματοοικονομική κατάσταση και στις προοπτικές τους και κυρίως:

- Στην ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να αποπληρώσουν ή αναχρηματοδοτήσουν υφιστάμενο δανεισμό
- Στην ανακτησιμότητα των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς χρεώστες
- Στην πώληση ηλεκτρικής ενέργειας
- Στην ανακτησιμότητα της αξίας ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.

2.3 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2018 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση που δεν επιφέρουν σημαντικές μεταβολές στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασισμένη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη σημείωση 2.26.

ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη σημείωση 2.26.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια»

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που προέκυψαν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες έχουν επιλέξει να αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, συνεχίζουν να εφαρμόζουν το ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Δεν υπάρχει επίδραση από την εφαρμογή της τροποποίησης του προτύπου στον Όμιλο.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) «Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) «Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πώς προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

Το πρότυπο θα επηρεάσει κυρίως τη λογιστική αντιμετώπιση των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας. Για τις ανειλημμένες υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις ο Όμιλος και η Εταιρεία προβλέπουν ότι θα αναγνωρίσουν την 1 Ιανουαρίου 2019 δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεις από μισθώσεις της τάξης των 4,6 εκ. Συνολικά η καθαρή θέση του Ομίλου και της Εταιρείας δεν θα επηρεαστεί ουσιαστικά.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το πρότυπο την υποχρεωτική ημερομηνία υιοθέτησης του την 01 Ιανουαρίου 2019 με την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης και δεν θα επαναδιατυπώσει τα συγκριτικά ποσά για το έτος πριν την πρώτη υιοθέτηση του προτύπου. Επίσης, προτίθεται να χρησιμοποιήσει τις εξαιρέσεις του προτύπου για τα συμβόλαια μίσθωσης που έχουν διάρκεια 12 μήνες από την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής τους, για συμβόλαια μίσθωσης, που το μισθωμένο στοιχείο είναι χαμηλής αξίας και για συμβόλαια που είναι βραχυπρόθεσμα.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επικυρώνονται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

2.4 Ενοποίηση

(α) Συνένωση επιχειρήσεων υπό κοινό έλεγχο

Η απόκτηση από την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ των συμμετοχών της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε, αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων υπό κοινό έλεγχο, εφόσον, οι επιχειρήσεις που αποκτήθηκαν ελέγχονται τελικά από το ίδιο μέρος, την ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε, τόσο πριν όσο και μετά την συνένωση, και ο έλεγχος αυτός δεν είναι παροδικός.

Για τις συνενώσεις επιχειρήσεων υπό κοινό έλεγχο ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο “predecessor accounting”. Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των επιχειρήσεων που αποκτώνται αναγνωρίζονται στις λογιστικές αξίες τους, όπως αυτά παρουσιάζονταν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τελικής ιθύνουσας

εταιρείας. Η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης και της συνολικής λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των επιχειρήσεων που αποκτώνται αναγνωρίζονται άμεσα στα ίδια κεφάλαια. Δεν αναγνωρίζεται επιπλέον υπεραξία από την απόκτηση. Ο Όμιλος ενσωματώνει τα αποτελέσματα των αποκτηθεισών εταιρειών μόνο από την ημερομηνία που πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή. Ως εκ τούτου, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δεν περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα της εταιρείας που πραγματοποιήθηκαν προγενέστερα της ημερομηνίας αυτής.

(β) Θυγατρικές Εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο. Ο Όμιλος ελέγχει μια οντότητα όταν είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην οντότητα και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της οντότητας. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει την οικονομική οντότητα. Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά ο Όμιλος είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές, de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από τον Όμιλο των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται, και των συμμετοχικών τίτλων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε κάθε συνένωση υπάρχει η επιλογή της επιμέτρησης των μη ελεγχουσών συμμετοχών σε εύλογη αξία ή στην αναλογία στην καθαρή θέση της οντότητας που αποκτάται. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πραγματοποίησή τους.

Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που δίνεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 είτε στα αποτελέσματα είτε ως επίδραση στα λοιπά συνολικά έσοδα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται ως καθαρή θέση, δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Όταν το άθροισμα (α) του κόστους εξαγοράς, (β) του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσες συμμετοχές και (γ) της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου, εφόσον η συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το ανωτέρω άθροισμα είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απ ευθείας στα αποτελέσματα.

Διαιτητικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Μητρικής οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(γ) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στη θυγατρική, επιμετρώνται και καταχωρούνται ως συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) – δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με αυτόν που ακολουθείται στις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(δ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο στη θυγατρική, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής κι επομένως ενδέχεται να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

2.5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Η πληροφόρηση κατά τομέα συντάσσεται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχονται στον Πρόεδρο, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίοι συνιστούν τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο κύριος λήπτης επιχειρηματικών αποφάσεων ευθύνεται για τη διαμόρφωση της στρατηγικής, την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της επίδοσης του κάθε επιχειρηματικού τομέα.

2.6 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης.

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του προτεθέντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, εφόσον υφίστανται, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

2.7 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (βλ. σημ. 2.10). Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των παγίων στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων, εφόσον υφίστανται, υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής :

- Κτίρια	20-40	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός (εκτός αιολικών πάρκων)	10	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός αιολικών πάρκων και υδροηλεκτρικού σταθμού (υπάγονται στο Ν. 4254/2014)	27	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός αιολικών πάρκων (έναρξη λειτουργίας μετά την 01.01.2014)	20	έτη
- Αυτοκίνητα	6-9	έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	5-10	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Από το 2014 αυξήθηκε η ωφέλιμη ζωή των αιολικών πάρκων και του υδροηλεκτρικού σταθμού, που ήδη λειτουργούσαν για λιγότερο από 12 χρόνια, από 20 σε 27 έτη λόγω επταετούς παράτασης των συμβάσεων λειτουργίας σύμφωνα με το Ν. 4254/2014. Επιπρόσθετα το 2014, η εταιρεία για τα υπόλοιπα στοιχεία των ενσωμάτων παγίων προχώρησε στην επανεκτίμηση της ωφέλιμης ζωής τους.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση που απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημ. 2.10).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα στο κονδύλι «Λοιπά κέρδη/(ζημιές)».

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή περιουσιακών στοιχείων κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

2.8 Ασώματες Ακινήτοποιήσεις

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία δεν αποσβένεται και ελέγχεται ετησίως για απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Ζημιές από υπεραξία δεν αντιστρέφονται.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για την πραγματοποίηση του ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες ή στις ομάδες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις επιχειρηματικές συνενώσεις στις οποίες δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα. Κάθε μονάδα ή ομάδα μονάδων στις οποίες κατανέμεται η υπεραξία αποτελεί το χαμηλότερο επίπεδο μέσα στην εταιρεία, στο οποίο η υπεραξία παρακολουθείται για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης.

Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πωλήθηκε.

Η αρνητική υπεραξία διαγράφεται στα αποτελέσματα (βλ. σημ. 2.10).

(β) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 5 έτη.

(γ) Άδειες Χρήσης

Ως άδειες χρήσης εννοούνται οι άδειες παραγωγής των αιολικών πάρκων και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των αιολικών πάρκων, με τη σταθερή μέθοδο, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 27 έτη για τα έργα που έχουν ξεκινήσει τη λειτουργία τους πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2014, και 20 έτη για τα καινούργια έργα. Οι άδειες χρήσης υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη (βλ. σημ. 2.10).

2.9 Μισθώσεις

Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα έξοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τυχόν κόστος αποκατάστασης του ακινήτου εφόσον αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

2.10 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.11 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Οι προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις αφορούν ποσά τα οποία έχουν καταβληθεί για τη μίσθωση των ακινήτων (δασική έκταση, οικόπεδο) εγκατάστασης των αιολικών πάρκων για όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους. Από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του αιολικού πάρκου υπολογίζεται σε ετήσια βάση δεδουλευμένο έξοδο που καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης, βάσει της ωφέλιμης ζωής του.

2.12 Χρηματοοικονομικά μέσα

Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» αντικατέστησε για τις περιόδους που ξεκινούν από την 1η Ιανουαρίου 2018 το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά μέσα : Αναγνώριση και Επιμέτρηση», και τροποποίησε τις απαιτήσεις για ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και λογιστικής αντιστάθμισης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόσαν από την 1η Ιανουαρίου 2018 αναδρομικά το ΔΠΧΑ 9, αλλά επέλεξαν να μην αναπροσαρμόσουν τις προηγούμενες περιόδους, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 9. Συνεπώς οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2017 έχουν δημοσιευθεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 39.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία ταξινομούν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τους στις παρακάτω κατηγορίες:

- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που στη συνέχεια επιμετρώνται στην εύλογη αξία (είτε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα, είτε στα αποτελέσματα χρήσης) και
- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κόστη συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξοδοποιούνται. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, τα χρεόγραφα επιμετρούνται στη συνέχεια στο αποσβέσιμο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης. Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Η νέα ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρεογράφων του Ομίλου και της Εταιρείας γίνεται ως εξής:

I. Χρεόγραφα στο αποσβέσιμο κόστος για τα χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου, που σκοπό έχει τη διατήρησή τους ώστε να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές, ενώ ταυτόχρονα πληρούν το SPPI κριτήριο. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αυτής της κατηγορίας αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται, αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

II. Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την απο-αναγνώριση τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι τους οποίους ο Όμιλος έχει την πρόθεση να κρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομήσει κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση. Μερίσματα από τέτοιες επανδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν αντιπροσωπεύουν ανάκτηση του κόστους της επένδυσης.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται

μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

ΠΙ. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος ή η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν, προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το τότε προέκυψε η αθέτηση.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους

τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.13 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτόκιου μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους. Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης. Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.14 Δεσμευμένες Καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον Όμιλο μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Οι δεσμευμένες καταθέσεις γνωστοποιούνται σε ξεχωριστή γραμμή στην κατάσταση οικονομικής θέσης αλλά συνεκτιμώνται με τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα και τις Προθεσμιακές Καταθέσεις άνω των 3 μηνών στον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης.

2.15 Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως, τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.16 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

2.17 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.18 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών εφόσον υπάρχουν, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται και υπάρχει η πρόθεση ή τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.19 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.20 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα ίδια κεφάλαια στα λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν ο Όμιλος δε μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την

καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του εσολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.21 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.22 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.23 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για αποκατάσταση περιβάλλοντος και για επίδικες αγωγές αναγνωρίζονται όταν: υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ειδικότερα για τις προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις βλ. σημ. 2.18.

2.24 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα προέρχονται κυρίως από παραγωγή και πώληση ενέργειας και αναγνωρίζονται κατά την περίοδο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων χορηγηθέντων και απαιτήσεων, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που προεξοφλεί τις μελλοντικές ροές για σκοπούς απομείωσης.

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.25 Στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται στις στρογγυλοποιήσεις.

2.26 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

Ο Όμιλος εφάρμοσε, για πρώτη φορά, το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» και το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με τη μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης (δηλαδή την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση), με την επίδραση της εφαρμογής αυτών των Προτύπων να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής (δηλαδή την 1η Ιανουαρίου 2018). Αντίστοιχα, οι πληροφορίες που αφορούν στη χρήση 2017 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί, δηλαδή αποτυπώνονται σύμφωνα με τα προηγούμενα πρότυπα, το ΔΛΠ 18, το ΔΛΠ 11, το ΔΛΠ 39 και τις σχετικές διερμηνείες.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και τις συναφείς διερμηνείες και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες, εκτός αν οι συμβάσεις αυτές εμπύτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν ή ενόσω μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης απόκτα τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας το χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μια οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Τα μεταβλητά ποσά περιλαμβάνονται στο τίμημα και υπολογίζονται είτε με τη μέθοδο της «αναμενόμενης αξίας» είτε με τη μέθοδο του «πιο πιθανού ποσού».

Τα έσοδα από την παροχή των υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με την φύση των υπηρεσιών που παρέχονται, χρησιμοποιώντας είτε μεθόδους εκροών (“output methods”) είτε μεθόδους εισροών (“input methods”).

Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Η υιοθέτηση του προτύπου δεν είχε σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση του Ομίλου, καθώς η αναγνώριση των βασικών πηγών εσόδου, (οι οποίες αφορούν στα έσοδα από την πώληση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές), δεν επηρεάζεται από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15.

Το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» τέθηκε σε ισχύ για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την 1η Ιανουαρίου 2018. Ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο (“modified retrospective method”) κατά την πρώτη εφαρμογή με αναγνώριση της επίδρασης από τη μετάβαση σωρευτικά στα «Αποτελέσματα εις νέον» χωρίς την επαναδιατύπωση των συγκριτικών στοιχείων. Ωστόσο, σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε από τη Διοίκηση, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχαν καμία επίδραση στα

κέρδη και στην χρηματοοικονομική του θέση κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15. Επομένως, δεν έγινε καμία προσαρμογή στα «Αποτελέσματα εις νέον» την 1η Ιανουαρίου 2018.

Έσοδα από την πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή κατά την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο. Κατά συνέπεια, τα έσοδα από την πώληση αγαθών θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται κατά την παράδοσή τους στον αγοραστή εφόσον δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον αγοραστή και να επιμετρώνται στο αντάλλαγμα που ορίζεται από τη σύμβαση με τον πελάτη. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών προέρχονται από την πώληση ενέργειας.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζονταν βάσει του ΔΛΠ 39. Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει μια προσέγγιση αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς με βάση πληροφορίες που αφορούν το μέλλον, η οποία έχει σκοπό την προγενέστερη αναγνώριση πιστωτικών ζημιών σε σχέση με την προσέγγιση της πραγματοποιηθείσας ζημιάς απομείωσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασισμένη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Η υιοθέτηση του ΔΧΠΑ 9 πραγματοποιήθηκε χωρίς την αναθεώρηση των συγκριτικών πληροφοριών και συνεπώς οι προσαρμογές που προέκυψαν από τη νέα ταξινόμηση και τους νέους κανόνες απομείωσης δεν εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2017 αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση έναρξης της 1ης Ιανουαρίου 2018. Ωστόσο, σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε από τη Διοίκηση, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχαν σημαντική επίδραση από την αλλαγή του προτύπου.

Η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» είχε σαν αποτέλεσμα αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου, που σχετίζονται με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία από την 1η Ιανουαρίου 2018, ενώ δεν είχε επίδραση στις λογιστικές πολιτικές που αφορούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί τις ακόλουθες κατηγορίες κατάταξης και επιμέτρησης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνουν κυρίως τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία:

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Δάνεια χορηγηθέντα

Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβέσιμο κόστος

β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων

γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας και του Ομίλου.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο και κίνδυνο επιτοκίων), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λουιτές υποχρεώσεις και δανεισμός. Οι λογιστικές αρχές σχετικά με τα παραπάνω χρηματοοικονομικά μέσα περιγράφονται στη Σημείωση 2.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση της Εταιρείας και διαμορφώνεται στα πλαίσια οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και τη βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθέσιμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους από ξένο νόμισμα. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις του Ομίλου έχουν αρχικά αναγνωριστεί σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα παρουσίασης. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος ενδεχομένως θα προκύψει από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές.

ii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο Όμιλος έχει στο ενεργητικό του σημαντικά έντοκα στοιχεία που περιλαμβάνουν καταθέσεις όψεως και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται από τραπεζικά δάνεια με κυμαινόμενα επιτόκια. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση καθώς και τις ταμειακές του ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ζημιές ή να μειώνεται κατά την εμφάνιση απρόοπτων γεγονότων. Διευκρινίζεται ότι τα τελευταία χρόνια η διακύμανση των επιτοκίων οφείλεται κυρίως στην αύξηση του περιθωρίου δανεισμού, λόγω της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική τραπεζική αγορά και του εκτιμώμενου κινδύνου ελληνικών εταιρειών και λιγότερο στη μεταβολή των επιτοκίων βάσης (π.χ. Euribor).

Το σύνολο των δανείων του Ομίλου είναι σε κυμαινόμενα επιτόκια με βάση το Euribor και το σύνολο του δανεισμού του είναι σε Ευρώ. Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος επιτοκίου προέρχεται από μεταβολές των επιτοκίων του Ευρώ. Τα δάνεια του ομίλου με κυμαινόμενο επιτόκιο εκθέτουν τον ομίλο σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολών των επιτοκίων του Ευρώ.

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί.

Ο Όμιλος παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τη διάρκεια και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών των θυγατρικών εταιρειών. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των δανείων αλλά και τη σχέση μεταξύ κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου λαμβάνονται σε μεμονωμένη βάση. Για τη σχέση μεταξύ των δανείων κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου σε επίπεδο μητρικής, όπως έχει διαμορφωθεί στις 31.12.2018, βλ. σημ. 17.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Οι κύριοι πελάτες του Ομίλου είναι οι ΔΕΔΔΗΕ και ΔΑΠΕΕΠ. Δινητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει στις απαιτήσεις, στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο.

Τα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετώπιζαν οι ΔΑΠΕΕΠ και ΔΕΔΔΗΕ είχαν ως αποτέλεσμα την ψήφιση του Ν. 4414/2016, βάσει του οποίου προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, αναδιάρθρωση και ενίσχυση των εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ του ΔΑΠΕΕΠ. Η εφαρμογή των μέτρων οδήγησε σε εξάλειψη του ελλείμματος ήδη από το τέλος του 2017 οπότε και σημείωσε λογιστικό πλεόνασμα 42,49 εκατ. Ευρώ, βελτίωση η οποία συνεχίστηκε καθ' όλο το έτος 2018 αφού το πλεόνασμα έφτασε τον Δεκέμβριο τα 191,24 εκατ. €.

προβλέψεις για τη μελλοντική του πορεία είναι ευοίωνες. Το πλεόνασμα για τα έτη 2019 -2020 εκτιμάται ότι θα παραμείνει στα ίδια περίπου επίπεδα (Μηνιαίο Δελτίο Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ, ΔΑΠΕΕΠ, Ιαν. 2019). Παρ' όλα αυτά, δεδομένου ότι ο ΔΑΠΕΕΠ είναι ο μοναδικός πελάτης του Ομίλου μαζί με τον ΔΕΔΔΗΕ και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απαιτήσεις του Ομίλου είναι υψηλές, ενδεχόμενη πτώχευσή του μπορεί να επηρεάσει ουσιαστικά δυσμενώς την επιχειρηματική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα, καθώς και τη δυνατότητα του Ομίλου να επιτύχει τους στρατηγικούς του στόχους.

Ενδεχόμενη πτώχευση ή εκκίνηση άλλης διαδικασίας συλλογικής ικανοποίησης των πιστωτών του ΔΑΠΕΕΠ ή του ΔΕΔΔΗΕ, εφόσον δεν υπάρξει διάδοχη οντότητα που να αναδεχθεί το σύνολο των υποχρεώσεων του ΔΑΠΕΕΠ ή του ΔΕΔΔΗΕ και στο μέτρο που το ύψος του οφειλόμενου ποσού αλλά και μελλοντικών οφειλών από ΔΑΠΕΕΠ/ΔΕΔΔΗΕ στον Όμιλο είναι σημαντικό, μπορεί να επηρεάσει ουσιαστικά δυσμενώς την επιχειρηματική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα, καθώς και τη δυνατότητα του Ομίλου να επιτύχει τους στρατηγικούς του στόχους.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

(γ) *Κίνδυνος ρευστότητας*

Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί τις χρηματοροές του και τις ανάγκες του σε πιστωτικά όρια γενικότερα (π.χ. ανάγκες σε χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κλπ.). Ο Όμιλος επιδιώκει να υπάρχουν ρευστά διαθέσιμα, προερχόμενα κυρίως μέσω της δραστηριότητάς του, και μη χρησιμοποιημένα τραπεζικά πιστωτικά όρια για την κάλυψη των αναγκών του.

Η ρευστότητα του Ομίλου παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

31 Δεκεμβρίου 2018

		ΔΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Σημ.	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		8.308.464	1.300.000	-	-	9.608.464
Δάνεια (Κεφάλαιο)	17	39.011.810	26.433.212	75.068.208	109.052.991	249.566.222
Δάνεια (Τόκοι)		10.874.567	8.687.616	18.286.389	11.396.744	49.245.316

31 Δεκεμβρίου 2017

		ΔΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Σημ.	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		12.882.359	-	-	-	12.882.359
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (Κεφάλαιο)	17	225.722	-	-	-	225.722
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (Τόκοι)		3.476	-	-	-	3.476
Δάνεια (Κεφάλαιο)	17	20.035.077	19.329.391	65.259.007	84.511.289	189.134.764
Δάνεια (Τόκοι)		9.414.710	8.530.116	16.541.847	12.740.139	47.226.811

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

		31 Δεκεμβρίου 2018				
		ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Σημ.	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		7.914.534	1.300.000	-	-	9.214.534
Δάνεια (Κεφάλαιο)	17	37.258.043	26.433.212	75.068.208	109.052.991	247.812.455
Δάνεια (Τόκοι)		10.870.373	8.687.616	18.286.389	11.396.744	49.241.122

		31 Δεκεμβρίου 2017				
		ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Σημ.	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		8.967.847	-	-	-	8.967.847
Δάνεια (Κεφάλαιο)	17	19.874.483	17.310.028	51.819.925	70.235.206	159.239.642
Δάνεια (Τόκοι)		8.061.597	7.196.497	13.285.922	10.752.300	39.296.317

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και Δάνεια (Τόκοι).

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και λοιπούς φόρους/τέλη (βλ. σημ. 16)

Ανάλυση Ευαισθησίας Δανείων του Ομίλου σε Μεταβολές Επιτοκίων

Μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2018, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 623.916 (2017: ευρώ 473.401). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας, μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2018, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 619.531 (2017: ευρώ 398.099). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Η διαχείριση των κεφαλαίων στοχεύει στη διασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας του Ομίλου, την επίτευξη των αναπτυξιακών της σχεδίων σε συνδυασμό με την πιστοληπτική της ικανότητα.

Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του Ομίλου θα πρέπει να αξιολογηθεί ο καθαρός δανεισμός (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα).

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2018 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ.-18	31-Δεκ.-17
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	39.011.810	20.260.799
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	210.554.412	169.099.688
Σύνολο δανείων	249.566.222	189.360.487
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ⁽¹⁾	32.901.716	17.045.176
Καθαρός Δανεισμός	216.664.506	172.315.311
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου	155.784.001	139.686.657
Σύνολο Κεφαλαίων	372.448.507	312.001.968
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης	58,17%	55,23%

⁽¹⁾ Στα συνολικά Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του 2018 (ευρώ 7.494.195) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις (ευρώ 25.407.521). Αντίστοιχα, στα συνολικά Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του 2017 (ευρώ 2.033.171) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις (ευρώ 13.469.174) και τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση που αφορούν αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων τα οποία είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα εφόσον χρειαστεί (ευρώ 1.542.831).

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2018 για τον Όμιλο υπολογίζεται σε 58,17% (2017: 55,23%). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) προς το σύνολο των κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

-Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων.

-Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).

-Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μια σύγκριση, των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των εύλογων αξιών τους:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	249.566.222	189.360.487	249.566.222	189.360.487

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	247.812.455	159.239.642	247.812.455	159.239.642

Η εύλογη αξία των πελατών, των λοιπών απαιτήσεων, των προμηθευτών και των υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες.

Η λογιστική αξία των βραχυπρόθεσμων δανειών προσεγγίζει την εύλογη αξία, καθώς η επίδραση της προεξόφλησης είναι μη σημαντική.

Για το δάνειο προς την υπερκείμενη μητρική της 31.12.2018 και της 31.12.2017 λογιστικής αξίας ευρώ 570.000 η εύλογη αξία προσεγγίζει την λογιστική του αξία. Περιλαμβάνεται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Τεχνικές αποτίμησης εύλογων αξιών επιπέδου 2

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση του Επιπέδου 2 αποτελούνται από αμοιβαία κεφάλαια χαμηλού κινδύνου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση την καθαρή αξία του ενεργητικού του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου. Οι τιμές των αμοιβαίων κεφαλαίων είναι διαθέσιμες σε διάφορους παρόχους και δεν διατίθενται μόνο από τον διαχειριστή.

Τεχνικές αποτίμησης εύλογων αξιών επιπέδου 3

Η εύλογη αξία των δανειών προσδιορίζεται με βάση την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών με επιτόκιο προεξόφλησης σύμφωνο με τις τρέχουσες συνθήκες της τραπεζικής αγοράς. Τα δάνεια περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Δεν υπήρξαν μεταφορές ανάμεσα στο Επίπεδο 1, 2 και 3 κατά την διάρκεια της περιόδου.

3.4 Συγκριτικές πληροφορίες και αναταξινομήσεις κονδυλίων

Όπου έχει κριθεί απαραίτητο, τα συγκριτικά ποσά έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση στο τρέχον έτος.

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Προβλέψεις

(i) Ενδεχόμενη πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος

Σύμφωνα με την ΥΑ 1726/2003 Αρθ 9 παρ. 4, οι εταιρείες που εκμεταλλεύονται αιολικά πάρκα, θα πρέπει με τη λήξη λειτουργίας του Σταθμού Παραγωγής Ενέργειας να απομακρύνουν τις εγκαταστάσεις και να αποκαταστήσουν το τοπίο στην αρχική του μορφή.

Ο Όμιλος, για τα αιολικά πάρκα που είναι σε λειτουργία, έχει προσδιορίσει τη σχετική πρόβλεψη κόστους απομάκρυνσης του εξοπλισμού και αποκατάστασης του χώρου. Ο υπολογισμός έχει γίνει βάση εκτίμησης μηχανικού για το μελλοντικό κόστος αποκατάστασης ανά MW.

(ii) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου, όπως αυτό αναφέρεται στο φορολογικό πιστοποιητικό, είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

(β) Εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής και υπολειμματικής αξίας περιουσιακών στοιχείων

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής καθώς και της υπολειμματικής αξίας των ενσώματων παγίων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αναγνωρίζονται είτε μέσω απόκτησής τους είτε μέσω συνενώσεων επιχειρήσεων. Η εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής ενός περιουσιακού στοιχείου είναι θέμα κρίσης, που βασίζεται στην εμπειρία του Ομίλου από όμοια περιουσιακά στοιχεία. Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη ζωή ενός περιουσιακού στοιχείου επανεξετάζονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα και τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς.

(γ) Απομείωση αδειών χρήσης

Ο Όμιλος αξιολογεί κατά την κρίση του κατά πόσο υπάρχουν βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία άδεια χρήσης έχει υποστεί απομείωση. Οι άδειες χρήσης εξετάζονται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας τους, οι άδειες χρήσης απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό. Τα ανακτήσιμα ποσά των αδειών χρήσης προσδιορίζονται με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίζεται χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίζονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της Διοίκησης και τις προβλέψεις έως το πέρας της ωφέλιμης ζωής της εκάστοτε άδειας χρήσης βάσει της σχετικής σύμβασης με την αρμόδια αρχή.

(δ) Απομείωση θυγατρικών

Η μητρική εταιρεία εξετάζει για απομείωση την αξία των επενδύσεών της σε θυγατρικές εταιρείες, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της κάθε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία. Η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού ακολουθώντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που εφαρμόζει κατά τον έλεγχο απομείωσης των αδειών χρήσης, προκειμένου να προσδιορίσει την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμιακών ροών της θυγατρικής εταιρείας.

5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στον τομέα της κατασκευής και λειτουργίας μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος με την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κυρίως του Αιολικού Δυναμικού.

Σύμφωνα με τη Διοίκηση της Εταιρείας υπάρχει μόνο ένας επιχειρηματικός τομέας, ο τομέας της κατασκευής και λειτουργίας μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος με την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και συνεπώς δεν παρουσιάζεται η ανάγκη για πληροφόρηση σε περισσότερους τομείς.

Τα αποτελέσματα και τα περιουσιακά στοιχεία του τομέα για τη χρήση έως 31 Δεκεμβρίου 2018 παρουσιάζονται στις σημειώσεις της παρούσας ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

6 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2017	6.996.235	104.901	333.929.153	386.312	8.456.872	349.873.473
Πώληση θυγατρικής	-	-	(9.694.976)	(2.115)	-	(9.697.091)
Προσθήκες από κεφαλαιοποιηθέντες τόκους δανείων κατασκευαστικής περιόδου	-	-	-	-	502.559	502.559
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση Αναταξινόμηση από Μηχανολογικό Εξοπλισμό σε Κτίρια	3.548.799	40.000	20.970	5.480	83.930.552	83.997.002
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	21	-	114.382	-	-	114.382
Αναταξινόμησης από Ακιν. υπό εκτέλεση	52.852	-	25.435.331	-	(25.488.183)	-
31 Δεκεμβρίου 2017	10.597.886	144.901	346.256.061	389.677	67.401.801	424.790.325
1 Ιανουαρίου 2018	10.597.886	144.901	346.256.061	389.677	67.401.801	424.790.325
Προσθήκες από κεφαλαιοποιηθέντες τόκους δανείων κατασκευαστικής περιόδου	-	-	-	-	669.003	669.003
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση Πωλήσεις / Διαγραφές	(1.395)	(40.000)	914.230	24.875	69.843.628	70.782.734
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	21	-	169.368	-	-	(41.395)
Αναταξινόμησης από Ακιν. υπό εκτέλεση	-	-	33.567.881	-	(33.567.881)	-
31 Δεκεμβρίου 2018	10.596.491	104.901	380.907.540	414.552	104.346.551	496.370.035
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2017	(1.058.617)	(11.312)	(69.856.296)	(339.473)	-	(71.265.698)
Πώληση θυγατρικής	-	-	3.138.349	2.115	-	3.140.464
Αποσβέσεις χρήσης	22	(398.550)	(17.098)	(13.109.648)	(15.414)	(13.540.710)
31 Δεκεμβρίου 2017	(1.457.167)	(28.410)	(79.827.595)	(352.772)	-	(81.665.944)
1 Ιανουαρίου 2018	(1.457.167)	(28.410)	(79.827.595)	(352.772)	-	(81.665.944)
Αποσβέσεις χρήσης	22	(407.033)	(17.631)	(15.241.224)	(23.463)	(15.689.351)
Πωλήσεις	-	1.600	-	-	-	1.600
31 Δεκεμβρίου 2018	(1.864.200)	(44.441)	(95.068.819)	(376.235)	-	(97.353.694)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	9.140.719	116.491	266.428.466	36.905	67.401.801	343.124.382
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	8.732.291	60.460	285.838.721	38.317	104.346.551	399.016.340

Μισθωμένα πάγια που περιλαμβάνονται στα παραπάνω βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης:

	31-Δεκ-18		31-Δεκ-17	
	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος - κεφαλαιοποιημένες χρηματοδοτικές μισθώσεις	4.110.800	4.110.800	4.110.800	4.110.800
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(1.316.874)	(1.316.874)	(1.171.814)	(1.171.814)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	2.793.926	2.793.926	2.938.986	2.938.986

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακίνητ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος							
1 Ιανουαρίου 2017		1.371.703	99.401	318.224.866	363.071	1.055.377	321.114.418
Προσθήκες από κεφαλαιοποιηθέντες τόκους δανείων κατασκευαστικής περιόδου		-	-	-	-	43.497	43.497
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		-	40.000	20.970	5.480	42.325.370	42.391.820
Αναταξινόμηση από Μηχ. Εξοπλισμό σε Κτίρια		3.548.799	-	(3.548.799)	-	-	-
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	21	-	-	13.820	-	-	13.820
Αναταξινόμησης από Ακιν. υπό εκτέλεση		52.852	-	4.220.862	-	(4.273.714)	-
31 Δεκεμβρίου 2017		4.973.354	139.401	318.931.719	368.551	39.150.530	363.563.555
1 Ιανουαρίου 2018		4.973.354	139.401	318.931.719	368.551	39.150.530	363.563.555
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής		23.300	-	44.059.698	7.482	2.805.513	46.895.993
Προσθήκες από κεφαλαιοποιηθέντες τόκους δανείων κατασκευαστικής περιόδου		-	-	-	-	401.559	401.559
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		-	-	914.230	14.803	61.604.581	62.533.614
Πωλήσεις / Διαγραφές		(33)	(40.000)	-	-	-	(40.033)
31 Δεκεμβρίου 2018		4.996.621	99.401	363.905.646	390.836	103.962.183	473.354.687
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
1 Ιανουαρίου 2017		(232.556)	(9.277)	(63.942.843)	(316.232)	-	(64.500.989)
Αποσβέσεις χρήσης	22	(197.973)	(16.438)	(12.693.257)	(15.414)	-	(12.923.082)
31 Δεκεμβρίου 2017		(430.530)	(25.715)	(76.636.100)	(331.646)	-	(77.423.991)
1 Ιανουαρίου 2018		(430.530)	(25.715)	(76.636.100)	(331.646)	-	(77.423.991)
Αποσβέσεις χρήσης	22	(206.456)	(16.971)	(13.935.615)	(20.873)	-	(14.179.914)
Πωλήσεις		-	1.600	-	-	-	1.600
31 Δεκεμβρίου 2018		(636.985)	(41.086)	(90.571.715)	(352.519)	-	(91.602.305)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017		4.542.825	113.686	242.295.619	36.905	39.150.530	286.139.565
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018		4.359.636	58.315	273.333.931	38.317	103.962.183	381.752.382

Στον λογαριασμό «Μηχανολογικός Εξοπλισμός» περιλαμβάνονται ανεμογεννήτριες Αιολικών Πάρκων οι οποίες έχουν ενεχυριαστεί σε τράπεζες για εξασφάλιση μακροπρόθεσμων δανείων.

Μισθωμένα πάγια που περιλαμβάνονται στα παραπάνω βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης:

	31-Δεκ-18		31-Δεκ-17	
	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος - κεφαλαιοποιημένες χρηματοδοτικές μισθώσεις	2.155.800	2.155.800	2.155.800	2.155.800
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(879.907)	(879.907)	(806.313)	(806.313)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	1.275.893	1.275.893	1.349.487	1.349.487

Οι προσθήκες της χρήσης τόσο σε ενοποιημένο όσο και σε εταιρικό επίπεδο αφορούν κυρίως τα έργα που εντάσσονται στο πλαίσιο υλοποίησης του νέου επενδυτικού πλάνου του Ομίλου.

Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης στο κονδύλι «Λοιπά κέρδη/(ζημιές)».

7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	Λογισμικό	Υπεραξία	Άδεια χρήσης	Σύνολο	Λογισμικό	Άδεια χρήσης	Σύνολο
Κόστος							
1 Ιανουαρίου 2017	46.322	1.096.955	18.681.880	19.825.157	46.322	11.260.991	11.307.313
Προσθήκες	19.800	-	-	19.800	19.800	-	19.800
Πωλήσεις	-	-	(960.618)	(960.618)	-	-	-
Απομείωση	-	(1.096.955)	-	(1.096.955)	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2017	66.122	-	17.721.262	17.787.384	66.122	11.260.991	11.327.113
1 Ιανουαρίου 2018							
Απορρόφηση θυγατρικών	-	-	-	-	-	12.256.899	12.256.899
Εξαγορά θυγατρικών	-	-	9.550.082	9.550.082	-	-	-
Προσθήκες	6.683	-	-	6.683	6.683	-	6.683
Πωλήσεις	-	-	(1.260.022)	(1.260.022)	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2018	72.805	-	26.011.322	26.084.126	72.805	23.517.890	23.590.695
Ευσσωρευμένες αποσβέσεις							
1 Ιανουαρίου 2017	(44.525)	-	(2.879.106)	(2.923.630)	(44.525)	(2.437.854)	(2.482.379)
Αποσβέσεις χρήσης	22 (1.870)	-	(424.658)	(426.528)	(1.870)	(411.975)	(413.845)
31 Δεκεμβρίου 2017	(46.395)	-	(3.303.765)	(3.350.158)	(46.395)	(2.849.829)	(2.896.224)
1 Ιανουαρίου 2018	(46.395)	-	(3.303.765)	(3.350.159)	(46.395)	(2.849.829)	(2.896.224)
Αποσβέσεις χρήσης	22 (6.063)	-	(624.688)	(630.751)	(6.063)	(481.069)	(487.132)
31 Δεκεμβρίου 2018	(52.458)	-	(3.928.453)	(3.980.910)	(52.458)	(3.330.898)	(3.383.356)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	19.727	-	14.417.498	14.437.225	19.727	8.411.162	8.430.888
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	20.347	-	22.082.869	22.103.216	20.347	20.186.992	20.207.338

Σε ενοποιημένο επίπεδο οι προσθήκες ύψους ευρώ 9.550.082 αφορούν στις άδειες χρήσης των εταιρειών Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ που αποκτήθηκαν κατά το 1ο τρίμηνο του 2018 από τη μητρική εταιρεία. Στην αξία των αδειών περιλαμβάνεται και ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα στοιχεία του τιμήματος εξαγοράς και των αδειών χρήσης που αναγνωρίστηκαν:

	ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ
Τμήμα που καταβλήθηκε	2.910.000	2.590.000
Δυνητικό πρόσθετο τίμημα	690.000	610.000
Συνολικό τίμημα εξαγοράς	3.600.000	3.200.000
(Μείον) Αξία αποκτηθέντων περιουσιακών στοιχείων	-11.847	-7.594
Αναγνωρισθείσα αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	1.465.583	1.303.940
Άδεια χρήσης	5.053.736	4.496.346

Λόγω της απορρόφησης των εταιρειών ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΛΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΛΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ από την ΕΛ. ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ (βλ. σημ 8) και της εφαρμογής της μεθόδου του predecessor accounting για τις συνενώσεις επιχειρήσεων οι οποίες αφορούν οικονομικές οντότητες υπό κοινό έλεγχο (βλ. σημ. 2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων), αναγνωρίστηκαν στα στοιχεία της εταιρείας άυλα περιουσιακά στοιχεία ως άδειες χρήσης συνολικού ποσού ευρώ 12.256.899.

Συγκεκριμένα οι άδειες χρήσης που αναγνωρίστηκαν αφορούν τις ακόλουθες εταιρείες:

ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΛΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ	722.986
ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΛΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ	1.983.831
Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	4.496.346
ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	5.053.736
	<u>12.256.899</u>

Οι άδειες χρήσης υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή αφορούν κυρίως σε άδειες χρήσης στον κλάδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αφορούν σε αιολικά πάρκα τα οποία είτε λειτουργούν, είτε είναι υπό κατασκευή και αναμένεται να ολοκληρωθούν στο εγγύς μέλλον. Λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες και αναμενόμενες αποδόσεις των αιολικών πάρκων, βάσει των καθορισμένων τιμών των μεταβατικών διατάξεων του νέου ρυθμιστικού πλαισίου (Ν. 4414/2016), η Διοίκηση έκρινε ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των αδειών χρήσης και δεν προχώρησε σε έλεγχο απομείωσης.

Τα εν λόγω άυλα περιουσιακά στοιχεία ανέρχονται σε € 22,1 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου και σε € 20,2 εκατ. σε επίπεδο Εταιρείας.

8 Συμμετοχές Ομίλου

Οι εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους Ενοποίησης την 31.12.2018 και οι οποίες στο σύνολό τους δραστηριοποιούνται στον τομέα της κατασκευής και λειτουργίας μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος με την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΑΡ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31-Δεκ-2018			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31-Δεκ-2017			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ*	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
			ΕΜΜΕΣΟ	ΑΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΑΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ		
1	ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΑΛΕΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		57,55%	57,55%		57,55%	57,55%	2011-2013 2014-2018	2014-2018
2	ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΝΔΗΛΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2011-2013	2014-2018
3	ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΤΙΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		50,99%	50,99%		50,99%	50,99%	2011-2017	2018
4	ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ	ΕΛΛΑΔΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2011-2013	2014-2018
5	ΑΙΟΛΙΚΗ ΟΛΥΜΠΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2011-2013	2014-2018
6	ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΡΝΩΝΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		80,00%	80,00%		80,00%	80,00%	2011-2013	2014-2018
7	ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ	ΕΛΛΑΔΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2011-2013	2014-2018
8	ΑΝΕΜΟΣ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2011-2013	2014-2018
9	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ - ΕΛΛ. ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		51,00%	51,00%		51,00%	51,00%	2011-2017	2018
10	ΕΛΛΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2011-2013	2014-2018
11	ΘΗΒΑΪΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	45,30%	54,70%	56,66%		43,34%	43,34%	-	2012-2018
12	LASTIS ENERGY INVESTMENTS LIMITED	ΚΥΠΡΟΣ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-	-
13	SILJO ENTERPRISES LIMITED	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%		100,00%		100,00%	100,00%	-	-

* Οι χρήσεις για τις οποίες έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης οι εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται από ελεγκτικά γραφεία.

Στις 21.02.18 η Εταιρεία απέκτησε το 100% των μετοχών των εταιρειών Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ οι οποίες κατείχαν άδειες εγκατάστασης αιολικών πάρκων 34 MW και 37,8 MW αντιστοίχως, στο όρος Άσκιο της Π.Ε. Κοζάνης στη Δ. Μακεδονία.

Στις 19 Οκτωβρίου 2018 μεταβιβάστηκε σε τρίτους, το σύνολο των μετοχών (ποσοστό συμμετοχής 100%) που κατείχε η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ στην θυγατρική εταιρεία ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕΕ.

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της μητρικής σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους Ενοποίησης είχε ως εξής:

	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	36.768.818	28.521.198
Απορρόφηση θυγατρικών	(29.846.807)	
Προσθήκες νέες	6.800.000	
Προσθήκες- αύξηση κόστους συμ/χής	6.200.455	14.950.200
(Πωλήσεις)	(3.078.300)	(4.154.580)
(Απομείωση)	(1.480.000)	(2.548.000)
Στο τέλος της χρήσης	15.364.166	36.768.818

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές αφορούν κυρίως σε κόστη επενδύσεων στον κλάδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αφορούν σε αιολικά πάρκα τα οποία είτε λειτουργούν, είτε είναι υπό κατασκευή είτε αναμένεται να κατασκευαστούν στο μέλλον. Οι εν λόγω επενδύσεις σε θυγατρικές ανέρχονται σε ποσό ευρώ 15.364.166.

Το ποσό ευρώ 29.846.807 στη γραμμή «Απορρόφηση θυγατρικών» αφορά τις εταιρείες ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ οι οποίες απορροφήθηκαν από την ΕΛ. ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ σύμφωνα με τις από 20.12.2018 και 24.12.2018 αποφάσεις της Διεύθυνσης Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης και με ημερομηνία Ισολογισμού Μετασχηματισμού για καθεμιά απορροφώμενη την 30.06.2018.

Οι «Προσθήκες-αύξηση κόστους συμμετοχής» ποσού ευρώ 6.200.455 αφορούν τις ακόλουθες θυγατρικές εταιρείες:

- LASTIS ENERGY INVESTMENTS LIMITED ποσό ευρώ 1.955.000
- ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ ποσό ευρώ 1.820.000
- Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ ποσό ευρώ 1.080.000
- ΘΗΒΑΪΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ ποσό ευρώ 1.300.000
- ΑΝΕΜΟΣ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ ΑΕ ποσό ευρώ 25.000
- ΑΙΟΛΙΚΗ ΟΛΥΜΠΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΑΕ ποσό ευρώ 10.255
- ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΝΔΗΛΙΟΥ ΑΕ ποσό ευρώ 10.200

Οι «(Πωλήσεις)» ποσού ευρώ 3.078.300 αφορούν στην πώληση της θυγατρικής εταιρείας ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕΕ., η οποία πραγματοποιήθηκε με ζημιά λόγω αλλαγής επιχειρηματικών σχεδίων του Ομίλου, αφού λήφθηκαν υπόψη οι εξελίξεις αναφορικά με τις τιμές στους διαγωνισμούς του Ν. 4414/2016. Το αποτέλεσμα από την πώληση της θυγατρικής εμφανίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στην γραμμή Λοιπά κέρδη/(ζημιές) και αφορά ζημιές σε ενοποιημένο επίπεδο για το 2018 ποσού ευρώ 1.117.762 και σε επίπεδο εταιρείας ζημιές ποσού ευρώ 2.928.300 (σημ. 23).

Η Διοίκηση, αφού έλαβε υπόψη τις τιμές που διαμορφώθηκαν στις πρόσφατες διαγωνιστικές διαδικασίες του νέου ρυθμιστικού πλαισίου Ν. 4414/2016, προχώρησε σε απομείωση ποσού ευρώ 1.480.000 (σημ. 23) της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες που δεν είχαν ξεκινήσει κατασκευή αιολικών πάρκων μέχρι 31/12/2018.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες, πριν τις εγγραφές ενοποίησης, για τις θυγατρικές με τις πιο σημαντικές μη ελέγχουσες συμμετοχές για τον Όμιλο:

Συνοπτική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ		ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κυκλοφορούν ενεργητικό	2.510.921	1.309.510	265.912	242.471
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.842.345	474.179	42.886	44.798
Καθαρά κυκλοφορούντα στοιχεία	668.576	835.331	223.026	197.673
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	6.836.973	7.154.612	377.845	416.866
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.763.673	2.671.518	208.869	232.816
Καθαρά μη κυκλοφορούντα στοιχεία	5.073.300	4.483.094	168.976	184.050
Ίδια κεφάλαια	5.741.876	5.318.425	392.002	381.723
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	2.813.519	2.606.028	192.081	187.044

Το υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών (αφορά κυρίως τις θυγατρικές ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΑΛΕΑ ΑΕ και ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΡΝΩΝΟΣ ΑΕ), συμπεριλαμβανομένων των εγγραφών ενοποίησης, αφορά ζημιά ευρώ 57.456 (2017: ζημιά ευρώ 49.812).

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ		ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις	1.140.296	825.103	345.719	319.871
Κέρδη προ φόρων	516.525	225.751	211.514	210.341
Φόρος εισοδήματος	(93.074)	(74.367)	(56.725)	(61.697)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	423.451	151.384	154.789	148.644
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	207.491	74.178	75.847	72.835
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-	(70.810)	(70.810)

Το υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών (αφορά κυρίως τις θυγατρικές ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΑΛΕΑ ΑΕ και ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΡΝΩΝΟΣ ΑΕ), συμπεριλαμβανομένων των εγγραφών ενοποίησης, αφορά ζημιά ευρώ 7.644 (2017: ζημιά ευρώ 7.760).

Συνοπτική Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ		ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Ταμειακές ροές από Λειτουργικές δραστηριότητες	1.096.796	686.506	257.442	301.745
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα	(82.448)	(101.746)	(122)	(121)
Καταβληθέντοι φόροι	(962)	(778)	(78.256)	(37.205)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	1.013.386	583.982	179.064	264.419
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	6.411	5.186	624	458
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(173.826)	(520.961)	(144.510)	(202.314)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης	845.971	68.207	35.179	62.563
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	698.812	630.605	76.612	14.049
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	1.544.784	698.812	111.790	76.612

9 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	1.431.637	1.872.422	1.431.637	1.505.796
Απορρόφηση θυγατρικών	-	-	74.187	-
Πώληση θυγατρικής	-	(361.968)	-	-
Προσθήκες	357.747	-	283.560	-
(Έξοδο χρήσης)	(74.159)	(78.818)	(74.159)	(74.159)
Στη λήξη της χρήσης	1.715.224	1.431.637	1.715.224	1.431.637
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.641.064	1.357.477	1.641.064	1.357.477
Κυκλοφορούν ενεργητικό	74.159	74.159	74.159	74.159
Σύνολο	1.715.224	1.431.637	1.715.224	1.431.637

Το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις, σε ενοποιημένο επίπεδο, κατά την 31.12.2018 αποτελείται από ποσό ευρώ 1.715.224 (31.12.2017: ευρώ 1.431.637), το οποίο προέρχεται από τη μητρική εταιρεία, αφορά καταβληθέντα ποσά για μακροπρόθεσμες μισθώσεις χρήσης δασικής έκτασης για την εγκατάσταση των αιολικών πάρκων στις θέσεις Αγ. Δυνατή Κεφαλονιάς, Αχλαδόκαμπος Αργολίδας, Ασπροβούνι και Ορθολίθι Τροιζηνίας, Λύρκειο Όρος Αρκαδίας, Μάλι-Μάδι Μολάων Λακωνίας, Λαμπούσα και Βρωμοσυκιά Τροιζηνίας, Μαγούλα Αλεξανδρούπολης, Ασκιο Όρος Κοζάνης, Μονεμβασιά Λακωνίας και ενός φωτοβολταϊκού πάρκου στη θέση Λεκάνα Αργολίδας.

Για τα αιολικά πάρκα στις προαναφερθείσες θέσεις όπως επίσης και για το φωτοβολταϊκό στη θέση Λεκάνα υπολογίζεται σε ετήσια βάση δεδουλευμένο έξοδο, που καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης, βάσει της ωφέλιμης ζωής τους.

10 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πελάτες		24.626.990	24.195.213	23.194.778	23.686.253
Πελάτες - Συνδεδεμένα μέρη	30	118.800	89.075	143.600	130.245
Απαιτήσεις πελατών		24.745.790	24.284.289	23.338.378	23.816.498
Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη	30	570.000	570.000	570.000	570.000
Λοιπές Απαιτήσεις		10.912.683	9.794.736	10.170.228	6.318.932
Λοιπές Απαιτήσεις -Συνδεδεμένα μέρη Μείον: Προβλέψεις απομείωσης Λοιπών Απαιτήσεων	30	181.162	155.037	181.162	400.537
		(1.500.000)	(1.500.000)	(1.500.000)	(1.500.000)
Σύνολο		34.909.636	33.304.062	32.759.769	29.605.967
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		1.482.030	704.234	1.479.030	704.234
Κυκλοφορούν ενεργητικό		33.427.605	32.599.828	31.280.739	28.901.733
		34.909.636	33.304.062	32.759.769	29.605.967

Η ημερομηνία λήξης του δανείου σε συνδεδεμένο μέρος είναι 31/12/2023. Τα επιτόκια των ενδοεταιρικών δανείων είναι σύμφωνα με τα επιτόκια της αγοράς.

Ο λογαριασμός «Λοιπές απαιτήσεις» αναλύεται ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρεωστικό υπόλοιπο ΦΠΑ	4.248.958	2.705.594	3.763.714	-
Απαιτήσεις από πώληση συμμετοχών βάσει αντίστοιχων συμφωνητικών	4.380.000	4.400.000	4.380.000	4.400.000
Προκαταβολές προμηθευτών / πιστωτών	610.942	571.959	610.849	566.823
Απαιτήσεις από Ελληνικό Δημόσιο	68.198	73.397	66.061	70.291
Λοιποί χρεώστες	1.604.585	2.043.786	1.349.604	1.281.817
	10.912.683	9.794.736	10.170.228	6.318.932

Οι απαιτήσεις από πώληση συμμετοχών βάσει αντίστοιχων συμφωνητικών αφορούν:

α) Απαίτηση από πώληση συμμετοχής βάσει αντίστοιχου συμφωνητικού με αξία ευρώ 1.100.000 (2017: 1.100.000) αφορά την πώληση της εταιρείας Πελοποννησιακός Άνεμος, η οποία είχε στην κατοχή της άδεια παραγωγής αιολικού πάρκου, στην εταιρεία FOREST ENERGY ΕΠΕ. Για τη συγκεκριμένη απαίτηση έχει γίνει πρόβλεψη απομείωσης της αξίας της στο σύνολό της.

β) Απαίτηση από την πώληση της θυγατρικής εταιρείας ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕΕ η οποία πραγματοποιήθηκε μέσα στη χρήση 2018, συνολικής αξίας ευρώ 150.000.

γ) Απαιτήσεις από την πώληση των συγγενών εταιρειών ΠΟΥΝΕΝΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και ΑΝΕΜΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, η οποία πραγματοποιήθηκε στη χρήση 2015, συνολικής αξίας ευρώ 3.130.000 (2017: 3.130.000).

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών στις 31 Δεκεμβρίου 2018 έχει ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα (0 - 6 μήνες)	24.630.874	24.213.741	23.223.462	23.736.007
Είναι σε καθυστέρηση:				
1 - 2 έτη	44.368	40.659	44.368	44.277
2 - 3 έτη	40.659	29.889	40.659	36.217
Πάνω από 3 έτη	29.889	-	29.889	-
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	24.745.790	24.284.289	23.338.378	23.816.498

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Λοιπών Απαιτήσεων παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	1.500.000	1.500.000
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.500.000	1.500.000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	1.500.000	1.500.000
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	1.500.000	1.500.000

Πρόβλεψη απομείωσης ποσού ευρώ 1.100.000 αφορά την απαίτηση από την εταιρεία FOREST ENERGY ΕΠΕ. Το υπόλοιπο ποσό της πρόβλεψης απομείωσης στις λοιπές απαιτήσεις αφορά σε διάφορες απαιτήσεις χαμηλής αξίας με μεγάλη χρονική καθυστέρηση στην είσπραξή τους.

Το σύνολο των απαιτήσεων είναι σε ευρώ.

11 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων & Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

11α Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (ΔΠΧΑ 9)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*
Στην αρχή της χρήσης - Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία ΔΠΧΑ 9 (Πωλήσεις)	1.542.831 (1.542.831)	-	1.542.831 (1.542.831)	-
Στο τέλος της χρήσης	-	-	-	-

*Στις 31.12.2017 οι συμμετοχές αυτές ταξινομούνταν σαν χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (σημείωση 11β).

Ο Όμιλος υιοθέτησε το νέο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 την 1 Ιανουαρίου 2018. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας και του Ομίλου.

11β Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (ΔΛΠ 39)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης (Πωλήσεις)	-	3.457.837	-	3.457.837
	-	(1.915.103)	-	(1.915.103)
Προσαρμογή σε εύλογη αξία χρήσης μέσω Ιδίων Κεφαλαίων: αύξηση / (μείωση)	-	98	-	98
Στο τέλος της χρήσης	-	1.542.831	-	1.542.831
Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	1.542.831	-	1.542.831
	-	1.542.831	-	1.542.831

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

Μη εισηγμένοι τίτλοι:	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Αμοιβαία κεφάλαια - Εξωτερικό (σε ΕΥΡΩ)	-	1.542.831	-	1.542.831
	-	1.542.831	-	1.542.831

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα της 31.12.2017 αποτελούνταν από αμοιβαία κεφάλαια χαμηλού κινδύνου - πιστοληπτικής αξιολόγησης επιπέδου A (Standard & Poor) – τα οποία αποτιμώνταν στην εύλογη αξία με βάση την καθαρή αξία του ενεργητικού του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου.

12 Δεσμευμένες καταθέσεις

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι Δεσμευμένες Καταθέσεις του Ομίλου ανέρχονται στις 31.12.2018 σε ποσό ευρώ 25.407.521. Στις 31.12.2017 ανέρχονταν σε ποσό ευρώ 13.469.174.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι Δεσμευμένες Καταθέσεις της Εταιρείας ανέρχονται στις 31.12.2018 σε ποσό ευρώ 24.669.526. Στις 31.12.2017 ανέρχονταν σε ποσό ευρώ 13.301.689.

Οι δεσμευμένες καταθέσεις αφορούν τους λογαριασμούς εξυπηρέτησης βραχυπρόθεσμων δόσεων μακροπρόθεσμων δανείων.

13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Διαθέσιμα στο ταμείο	6.368	3.858	3.662	900
Καταθέσεις όψεως	7.487.826	2.029.313	5.285.809	1.018.044
Σύνολο	7.494.195	2.033.171	5.289.470	1.018.944

Το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων του Ομίλου είναι σε ευρώ.

14 Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το άρτιο

	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ			
	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	82.667.000	24.800.100	70.602.623	95.402.723
31 Δεκεμβρίου 2017	82.667.000	24.800.100	70.602.623	95.402.723
1 Ιανουαρίου 2018	82.667.000	24.800.100	70.602.623	95.402.723
31 Δεκεμβρίου 2018	82.667.000	24.800.100	70.602.623	95.402.723

15 Αποθεματικά

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					Σύνολο
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Αναπροσαρμογών χρηματ/κών στοιχείων σε σύλογη αξία μέσω συνολ. εισοδημάτων	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	
1 Ιανουαρίου 2017	2.469.766	6.514.239	(12.981)		7.381	8.978.405
Πώληση θυγατρικής	(105.399)					(105.399)
Μεταφορά από τα αποτελέσματα	400.716					400.716
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση καθαρά από φόρο			69			69
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) καθαρά από φόρο					(2.070)	(2.070)
31 Δεκεμβρίου 2017	2.765.082	6.514.239	(12.912)		5.310	9.271.720
1 Ιανουαρίου 2018	2.765.082	6.514.239	(12.912)		5.310	9.271.720
Αναταξινόμηση - Εφαρμογή ΔΠΧΑ 9			12.912	(12.912)		
Μεταφορά από τα αποτελέσματα	605.478					605.478
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων				12.912		12.912
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) καθαρά από φόρο					(40.542)	(40.542)
31 Δεκεμβρίου 2018	3.370.561	6.514.239	-	-	(35.232)	9.849.568

Σημ.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ					Σύνολο
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Αναπροσαρμογών χρηματ/κών στοιχείων σε σύλογη αξία μέσω συνολ. εισοδημάτων	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	
1 Ιανουαρίου 2017	2.321.639	6.514.427	(12.981)		7.381	8.830.466
Μεταφορά από τα αποτελέσματα	422.689					422.689
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση καθαρά από φόρο			69			69
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) καθαρά από φόρο					(2.070)	(2.070)
31 Δεκεμβρίου 2017	2.744.328	6.514.427	(12.912)		5.310	9.251.154
1 Ιανουαρίου 2018	2.744.328	6.514.427	(12.912)		5.310	9.251.154
Αναταξινόμηση - Εφαρμογή ΔΠΧΑ 9			12.912	(12.912)		
Απορρόφηση θυγατρικής	2.375	188				2.563
Μεταφορά από τα αποτελέσματα	553.580					553.580
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων				12.912		12.912
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) καθαρά από φόρο					(40.542)	(40.542)
31 Δεκεμβρίου 2018	3.300.283	6.514.615	-	-	(35.232)	9.779.667

(α) Τακτικό αποθεματικό

Από τις διατάξεις των άρθρων 44 και 45 των κωδ. Ν. 2190/1920 ρυθμίζεται ο σχηματισμός και η χρησιμοποίηση του τακτικού αποθεματικού ως εξής: Το 5% τουλάχιστον των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως κρατείται, υποχρεωτικά, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, μέχρις ότου το συσσωρευμένο ποσό του τακτικού αποθεματικού γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από

απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα φορολογηθέντα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, έχουν δημιουργηθεί με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σε παλαιότερες χρήσεις, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύνανται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών / (ζημιών)

Το αποθεματικό αυτό περιλαμβάνει τα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) (και τη σχετική αναβαλλόμενη φορολογία) που προκύπτουν από τον επαναπλογοισμό της Παρούσας αξίας Δέσμευσης Καθορισμένων Παροχών, τα οποία σύμφωνα με το αναθ. πρότυπο IAS 19 αναγνωρίζονται στη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προμηθευτές		3.518.613	2.750.310	3.484.288	2.704.877
Προμηθευτές - Συνδεδεμένα μέρη	30	43.787	37.968	43.787	37.968
Δεδουλευμένοι τόκοι		1.977.750	2.368.411	1.975.773	1.812.397
Δεδουλευμένα έξοδα		146.884	163.588	17.489	129.904
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/ τέλη		568.884	947.757	562.055	895.242
Λοιπές υποχρεώσεις		2.526.532	3.510.659	2.298.299	2.149.924
Λοιπές υποχρεώσεις - Συνδεδεμένα μέρη	30	1.394.897	4.051.423	1.394.897	2.132.776
Σύνολο		10.177.348	13.830.116	9.776.589	9.863.089
Μακροπρόθεσμες		1.300.000	-	1.300.000	-
Βραχυπρόθεσμες		8.877.348	13.830.116	8.476.589	9.863.089
Σύνολο		10.177.348	13.830.116	9.776.589	9.863.089

Το σύνολο των υποχρεώσεων είναι σε ευρώ.

Ο λογαριασμός «Λοιπές υποχρεώσεις» αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Δικαιούχοι αμοιβών	522.600	239.445	361.525	210.111
Ενδεχόμενο πρόσθετο τίμημα εξαγοράς ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες	1.300.000	1.833.696	1.300.000	1.483.596
Υποχρεώσεις σε υπεργολάβους	447.330	259.580	447.330	259.580
Λοιποί πιστωτές	256.603	1.177.938	189.444	196.637
	2.526.532	3.510.659	2.298.299	2.149.924

Στις υποχρεώσεις από εξαγορά ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες περιλαμβάνεται ποσό ευρώ 1.300.000, το οποίο αποτελεί δυναμικό πρόσθετο τίμημα αναφορικά με την εξαγορά των εταιρειών Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. το οποίο θα καταβληθεί στο μέλλον εφόσον πληρούνται οι σχετικοί όροι των συμφωνητικών μεταβίβασης.

17 Δάνεια

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Ομολογιακό Δάνειο	210.554.412	169.099.688	210.554.412	139.365.159
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	210.554.412	169.099.688	210.554.412	139.365.159
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	215	-	215	-
Τραπεζικός δανεισμός	4.000.000	1.000.000	4.000.000	1.000.000
Ομολογιακό Δάνειο	35.011.595	19.035.077	33.257.828	18.874.483
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	-	225.722	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	39.011.810	20.260.799	37.258.043	19.874.483
Σύνολο δανείων	249.566.222	189.360.487	247.812.455	159.239.642

Η έκθεση σε μεταβολές των επιτοκίων και οι ημερομηνίες ανατιμολόγησης των συμβολαίων είναι οι εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	
		έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2017			
Σύνολο δανείων	-	189.360.487	189.360.487
31 Δεκεμβρίου 2018			
Σύνολο δανείων	-	249.566.222	249.566.222

	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	
		έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2017			
Σύνολο δανείων	-	159.239.642	159.239.642
31 Δεκεμβρίου 2018			
Σύνολο δανείων	-	247.812.455	247.812.455

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μεταξύ 1 και 2 ετών	26.433.212	19.329.391	26.433.212	17.310.028
Μεταξύ 2 και 5 ετών	75.068.208	65.259.007	75.068.208	51.819.925
Πάνω από 5 έτη	109.052.991	84.511.289	109.052.991	70.235.206
	210.554.412	169.099.688	210.554.412	139.365.159

Το νόμισμα του δανεισμού της Εταιρείας είναι το ευρώ. Τα κυμαινόμενα επιτόκια δανεισμού είναι Euribor πλέον περιθωρίου.

Για την εξασφάλιση των δανείων, έχουν εκχωρηθεί προς τις δανείστριες τράπεζες, οι συμβάσεις πώλησης ενέργειας με το ΔΕΔΔΗΕ και το ΔΑΠΕΕΠ των αιολικών πάρκων, του υδροηλεκτρικού και του φωτοβολταϊκού σταθμού. Η Εταιρεία έχει συμμορφωθεί με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις παραπάνω δανειακές συμβάσεις.

Στις 19.10.18 εγκρίθηκε κοινοπρακτικό ομολογιακό δάνειο από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και την Τράπεζα Πειραιώς ανώτατου ποσού 163.000.000 Ευρώ, το οποίο προορίζεται α) για αναχρηματοδότηση υφιστάμενων οφειλών από έξι υφιστάμενα ομολογιακά δάνεια με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος συνολικού

ποσού ευρώ 80.910.463 και β) για τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση υπό κατασκευή αιολικών πάρκων συνολικής ισχύος 105,6 MW.

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες, αφορούν μηχανολογικό εξοπλισμό του υδροηλεκτρικού έργου της θυγατρικής εταιρείας ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ-ΕΛΛ. ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ, και αναλύονται ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης - ελάχιστα μισθώματα		
Μέχρι 1 έτος	-	229.199
Σύνολο	-	229.199
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	-	(3.476)
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	-	225.722

Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύεται παρακάτω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μέχρι 1 έτος	-	225.722
Σύνολο	-	225.722

18 Επιχορηγήσεις

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	50.365.623	52.547.890	49.592.928	50.063.713
Πώληση θυγατρικής	-	(1.649.527)	-	-
Ληφθείσες επιχορηγήσεις	6.242.810	2.283.051	5.459.810	2.283.051
Μεταφορά στα αποτελέσματα (Λοιπά έσοδα-έξοδα)	23 (2.780.639)	(2.672.165)	(2.736.595)	(2.610.211)
Επιστραφείσες επιχορηγήσεις	-	(143.625)	-	(143.625)
Στο τέλος της χρήσης	53.827.794	50.365.623	52.316.143	49.592.928

Το υπόλοιπο των Επιχορηγήσεων στις 31.12.2018 σε ενοποιημένο επίπεδο αποτελείται κυρίως από τα κάτωθι ποσά:

- Ποσό ευρώ 52.316.142 αφορά επιχορηγήσεις της μητρικής εταιρείας στα πλαίσια επενδυτικών και αναπτυξιακών νόμων για την κατασκευή Αιολικών Πάρκων στην Κεφαλονιά, τη Μυτιλήνη, την Αλεξανδρούπολη, τη Λακωνία και την Αργολίδα. Το ποσοστό επιχορήγησης κυμαίνεται από 20% έως 40% του προϋπολογισμού της κάθε επένδυσης.
- Ποσό ευρώ 1.387.896 αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ - ΕΛΛ. ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ για την κατασκευή υδροηλεκτρικού σταθμού ισχύος 4,95 MW στο ρέμα Σμιζιώτικο του Δήμου Ζιάκα νομού Γρεβενών. Το ποσοστό της επιχορήγησης αποτελεί το 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- Ποσό ευρώ 123.756 αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΙΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ για την κατασκευή Αιολικού Πάρκου ισχύος 1,2 MW στο Δήμο Καρύστου νομού Ευβοίας. Το ποσοστό της επιχορήγησης αποτελεί το 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

Από το σύνολο των προσθηκών της περιόδου ποσό ευρώ 5.459.810 προέρχεται από τη μητρική Εταιρεία και αφορά το αιολικό πάρκο Επέκταση Μαγούλα Καζάκου στο Δ. Αλεξανδρούπολης και ποσό ευρώ 783.000 προέρχεται από τη θυγατρική εταιρεία ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ - ΕΛΛ. ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και αφορά τον υδροηλεκτρικό σταθμό στο ρέμα Σμιξιώτικο του Δ. Ζιάκα νομού Γρεβενών.

19 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι τα παρακάτω:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
	18.329.870	13.744.454
	18.329.870	13.744.454

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	13.744.454	11.389.788
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	1.825.312	2.930.568
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(9.420)	(817)
Απόκτηση άδειας χρήσης	2.769.524	-
Πώληση θυγατρικής	-	(575.085)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	18.329.870	13.744.454

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Πάγια με χρηματοδοτικές μεσθώσεις	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Δάνεια (από τρίτους και ενδοεταιρικά)	Άδεια χρήσης	Σύνολο
1-Ιαν-17	13.114.638	481.680	3.015	140.557	514.991	14.254.881
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	3.778.044	(20.725)	-	(34.721)	-	3.722.598
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	(846)	-	-	(846)
Πώληση θυγατρικής	(532.566)	-	-	(71.449)	-	(604.014)
31-Δεκ-17	16.360.117	460.955	2.169	34.388	514.991	17.372.619
1-Ιαν-18	16.360.117	460.955	2.169	34.388	514.991	17.372.619
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1.865.184	(93.827)	-	1.899	(359.016)	1.414.241
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	(2.169)	-	-	(2.169)
Απόκτηση άδειας χρήσης	-	-	-	-	2.769.524	2.769.524
31-Δεκ-18	18.225.301	367.127	-	36.287	2.925.499	21.554.214

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Φορολογικές ζημιές	Απαλοιφή ενδοεταιρικού κέρδους	Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	Αποθεματικό Διαθέσιμα προς πώληση / σε εύλογη αξία μέσω συνολ. εισοδημάτων	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Έξοδα αξιόσεως κεφαλαίου	Λοιπά	Σύνολο
1-Ιαν-17 (Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα Πώληση θυγατρικής	1.204.657	261.000	122.980	192.440	3.896	-	546.814	533.305	2.865.092
31-Δεκ-17	(71.031)	275.500	(5.742)	(126.981)	-	-	(75.423)	795.707	792.030
	-	-	-	-	(28)	-	-	-	(28)
	(5.611)	-	-	-	-	-	-	(23.318)	(28.930)
31-Δεκ-17	1.128.015	536.500	117.238	65.459	3.867	-	471.391	1.305.694	3.628.164
1-Ιαν-18 (Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	1.128.015	536.500	117.238	65.459	3.867	-	471.391	1.305.694	3.628.164
31-Δεκ-18	(13.907)	(520.640)	(17.276)	(65.459)	1.261	-	(116.385)	321.335	(411.071)
	-	-	-	-	(5.128)	12.379	-	-	7.250
31-Δεκ-18	1.114.108	15.860	99.961	-	-	12.379	355.006	1.627.029	3.224.344

Οι λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Απομείωση συμμετοχών	1.047.280	738.920
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	528.732	513.930
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	42.716	45.174
Λοιπά	8.302	7.671
Σύνολο	1.627.030	1.305.694

Ο ισχύων φορολογικός συντελεστής στην Ελλάδα στις 31.12.2018 είναι 29%. Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018, σταδιακά θα μειώνεται κατά μία ποσοστιαία μονάδα, ως κάτωθι:

- 28% για το έτος 2019
- 27% για το έτος 2020
- 26% για το έτος 2021
- 25% για το έτος 2022 και εφεξής

Λόγω της σταδιακής μείωσης τα επόμενα έτη του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα, από την επαναμέτρηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από αναβαλλόμενη φορολογία, προέκυψε αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έσοδο) ποσού ευρώ 2.118.711 και ποσού ευρώ 2.014.557 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, αντίστοιχα.

Στις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις το κονδύλι Απόκτηση άδειας χρήσης ποσού ευρώ 2.769.524 αφορά την αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση των αδειών χρήσης που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά των εταιρειών Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ (βλ. σημ. 7).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:	17.448.373	12.982.204
	<u>17.448.373</u>	<u>12.982.204</u>

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	12.982.204	10.102.627
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	1.574.096	2.880.394
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(9.420)	(817)
Απορρόφηση θυγατρικών	2.901.492	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	17.448.373	12.982.204

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Αδεια (από τρίτους και ενδοεταιρικά)	Αδεια χρήσης	Σύνολο
1-Ιαν-17	12.502.123	3.015	72.552	-	12.577.690
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	3.652.415	-	(38.164)	-	3.614.251
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	(846)	-	-	(846)
31-Δεκ-17	16.154.538	2.169	34.388	-	16.191.095
1-Ιαν-18	16.154.538	2.169	34.388	-	16.191.095
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1.687.170	-	1.899	(286.502)	1.402.567
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	(2.169)	-	-	(2.169)
Απορρόφηση θυγατρικών	227.405	-	-	2.769.524	2.996.929
31-Δεκ-18	18.069.113	-	36.287	2.483.021	20.588.422

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Φορολογικές ζημιές	Απαλοιφή ενδοεταιρικού κέρδους	Αποθεματικό Διαθέσιμα προς πώληση / σε εύλογη αξία μέσω συνολ. εισοδημάτων	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου	Λοιπά	Σύνολο
1-Ιαν-17	1.110.787	203.000	122.980	3.896	-	546.814	487.587	2.475.063
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(39.392)	87.000	(5.742)	-	-	(75.423)	767.414	733.857
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(28)	-	-	-	(28)
31-Δεκ-17	1.071.394	290.000	117.238	3.867	-	471.391	1.255.001	3.208.891
1-Ιαν-18	1.071.394	290.000	117.238	3.867	-	471.391	1.255.001	3.208.891
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	11.083	(322.730)	(17.276)	1.261	-	(116.385)	272.517	(171.530)
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(5.128)	12.379	-	-	7.250
Απορρόφηση θυγατρικών	-	32.730	-	-	-	-	62.706	95.436
31-Δεκ-18	1.082.478	-	99.961	-	12.379	355.006	1.590.224	3.140.049

Οι λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Απομείωση συμμετοχών	1.047.280	738.920
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	500.228	470.907
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	42.716	45.174
Σύνολο	1.590.224	1.255.001

20 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	211.903	148.292
Σύνολο	211.903	148.292

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα Αποτελέσματα Χρήσεως είναι τα ακόλουθα:

		1-Ιαν έως	
	Σημ.	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρεώσεις στα αποτελέσματα:			
Συνταξιοδοτικές παροχές	25	11.619	12.282
Σύνολο		11.619	12.282

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	211.903	148.292
Υποχρέωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	211.903	148.292

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

		1-Ιαν έως	
	Σημ.	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης		6.555	12.055
Χρηματοοικονομικό κόστος		2.373	2.166
Ζημιές από περικοπές		2.692	(1.940)
Σύνολο περιλαμβανομένου στις παροχές σε εργαζομένους	25	11.619	12.282

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως ακολούθως:

	Σημ.	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο έναρξης		148.292	135.394
Καταβαλλόμενες αποζημιώσεις		(3.099)	(2.299)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που χρεώνονται στη			
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	26	55.090	2.916
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	25	11.619	12.282
Υπόλοιπο τέλους		211.903	148.292

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75%	1,75%
Μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού	1,75%	1,75%

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι 14,53 έτη.

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κάτω από ένα έτος	11.760	9.800
Πάνω από 5 έτη	264.724	177.563
Σύνολο	276.484	187.363

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	Επίδραση στις συνταξιοδοτικές παροχές					
	Μεταβολή στην παραδοχή κατά		Αύξηση στην παραδοχή		Μείωση στην παραδοχή	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	0,50%	Μείωση κατά -5,99%	-5,77%	Αύξηση κατά 5,99%	5,77%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	0,50%	0,50%	Αύξηση κατά 5,96%	5,73%	Μείωση κατά -5,96%	-5,73%

Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές (remeasurements) που αναγνωρίζονται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι:

	Σημ.	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις δημογραφικές παραδοχές			16.594
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές		(2.450)	(15.504)
Εμπειρία (κέρδη) / ζημιές		57.540	1.826
Σύνολο	26	55.090	2.916

21 Προβλέψεις

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ			
	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	360.000	1.660.701	100.000	2.120.701	300.000	1.535.545	100.000	1.935.545
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	6	114.382	-	114.382	-	13.820	-	13.820
Χρηματοοικονομικό κόστος	24	77.498	-	77.498	-	74.452	-	74.452
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης		(35.000)	-	(115.408)		-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2017	325.000	1.772.173	100.000	2.197.173	300.000	1.623.817	100.000	2.023.817
1 Ιανουαρίου 2018	325.000	1.772.173	100.000	2.197.173	300.000	1.623.817	100.000	2.023.817
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	6	169.368	-	169.368	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος	24	92.044	-	92.044	-	83.909	-	83.909
Απορρόφηση θυγατρικών		-	-	-	-	216.229	-	216.229
31 Δεκεμβρίου 2018	325.000	2.033.585	100.000	2.458.585	300.000	1.923.956	100.000	2.323.956

Ανάλυση συνολικών προβλέψεων:	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμες	2.458.585	2.197.173	2.323.956	2.023.817
Σύνολο	2.458.585	2.197.173	2.323.956	2.023.817

Η αύξηση της πρόβλεψης αποκατάστασης περιβάλλοντος αφορά το αιολικό πάρκο της θυγατρικής εταιρείας ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, η οποία απορροφήθηκε μέσα στη χρήση από τη μητρική, και το αιολικό πάρκο της θυγατρικής εταιρείας ΘΗΒΑΪΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ, τα οποία ξεκίνησαν τη λειτουργία τους μέσα στη χρήση 2018.

22 Έξοδα ανά κατηγορία

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	1-Ιαν έως 31-Δεκ- 18	1-Ιαν έως 31-Δεκ- 17	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης
Παροχές σε εργαζομένους	25	900.390	773.323	1.673.713	462.026	681.493	1.143.519
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	15.649.971	39.379	15.689.351	13.506.280	34.430	13.540.710
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	7	630.751	-	630.751	426.528	-	426.528
Μακροπρόθεσμες μισθώσεις (έξοδο χρήσης)	9	74.159	-	74.159	78.818	-	78.818
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		271.216	113.740	384.956	275.013	113.700	388.713
Παροχές τρίτων		837.197	6.031	843.228	582.269	6.695	588.964
Αμοιβές τρίτων		8.385.808	1.129.030	9.514.838	6.816.747	1.102.542	7.919.289
Φόροι-Τέλη (Ανταποδοτικό τέλος)		3.227.590	105.070	3.332.660	2.178.823	59.406	2.238.229
Λοιπά		922.816	313.081	1.235.897	522.699	351.497	874.196
Σύνολο		30.899.900	2.479.655	33.379.555	24.849.204	2.349.762	27.198.966

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ							
1-Ιαν έως 31-Δεκ- 18				1-Ιαν έως 31-Δεκ- 17			
	Σημ.	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	25	886.971	773.323	1.660.294	441.832	681.493	1.123.325
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	14.142.071	37.843	14.179.914	12.890.650	32.432	12.923.082
Αποσβέσεις άλλων περιουσιακών στοιχείων	7	487.132	-	487.132	413.845	-	413.845
Μακροπρόθεσμες μισθώσεις (έξοδο χρήσης)	9	74.159	-	74.159	74.159	-	74.159
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		264.899	113.700	378.599	273.840	113.700	387.540
Παροχές τρίτων		733.341	5.985	739.327	540.738	6.641	547.379
Αμοιβές τρίτων		7.708.009	1.031.121	8.739.130	6.700.424	744.946	7.445.370
Φόροι-Τέλη (Ανταποδοτικό τέλος)		2.923.117	66.800	2.989.917	2.105.322	39.482	2.144.805
Λοιπά		846.777	307.811	1.154.588	506.595	327.212	833.807
Σύνολο		28.066.477	2.336.584	30.403.060	23.947.405	1.945.906	25.893.311

23 Λοιπά έσοδα και λοιπά κέρδη/(ζημιές)

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λοιπά Έσοδα					
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων	18	2.780.639	2.672.165	2.736.595	2.610.211
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους		871.501	27.266	879.120	47.266
Σύνολο		3.652.140	2.699.431	3.615.715	2.657.477
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)					
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση		-	(12.220)	-	(12.220)
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση θυγατρικών		(1.117.762)	(2.091.310)	(2.928.300)	(1.801.561)
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		(34.795)	-	(33.433)	-
Προβλέψεις απομείωσης αδειών χρήσης και συμμετοχών (-)		-	(1.096.955)	(1.480.000)	(2.548.000)
Προβλέψεις και διαγραφές απαιτήσεων (-)		-	-	-	-
Λοιπά Κέρδη / (Ζημιές)		195.293	102.355	187.925	135.334
Σύνολο		(957.265)	(3.098.130)	(4.253.808)	(4.226.447)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)		2.694.876	(398.699)	(638.093)	(1.568.970)

24 Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρηματοοικονομικά έσοδα				
-Εσοδα τόκων	134.874	169.255	126.156	156.700
-Αναστροφή προεξόφλησης απαιτήσεων	-	335.357	-	335.357
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	134.874	504.612	126.156	492.057
Χρηματοοικονομικά έξοδα τόκων				
-Τραπεζικά δάνεια	(11.116.737)	(9.675.195)	(10.507.724)	(9.439.545)
- Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	(2.454)	(20.532)	-	-
Έξοδα τόκων	(11.119.191)	(9.695.727)	(10.507.724)	(9.439.545)
Χρηματοοικονομικό κόστος πρόβλεψης αποκατάστασης περιβάλλοντος	21	(92.044)	(77.498)	(83.909)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(11.211.235)	(9.773.225)	(10.591.634)	(9.513.996)

25 Παροχές σε εργαζομένους

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μισθοί και ημερομίσθια	1.329.657	908.272	1.318.942	892.140
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	299.329	209.719	296.624	205.657
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	20	11.619	12.282	11.619
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	33.108	13.247	33.108	13.247
Σύνολο	1.673.713	1.143.519	1.660.294	1.123.325

26 Φόρος εισοδήματος

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Φόρος χρήσης	357.521	97.671	-	-
Επίδραση στην αναβαλλόμενη φορολογία λόγω σταδιακής μεταβολής φορολογικού συντελεστή από 29% σε 25% έως το 2022	(2.118.711)	-	(2.014.557)	-
Αναβαλλόμενος φόρος	3.944.022	2.930.568	3.588.653	2.880.394
Σύνολο	2.182.832	3.028.240	1.574.096	2.880.394

Ο ισχύων φορολογικός συντελεστής στην Ελλάδα στις 31.12.2018 είναι 29%. Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018, σταδιακά θα μειώνεται κατά μία ποσοστιαία μονάδα, ως κάτωθι:

- 28% για το έτος 2019
- 27% για το έτος 2020
- 26% για το έτος 2021
- 25% για το έτος 2022 και εφεξής

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και

λάμβαναν «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικός έλεγχος και η έκδοση «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2011 έχει παραγραφεί μέχρι την 31.12.2017.

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή, ως εξής:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κέρδη προ φόρων	18.398.264	12.809.942	12.645.699	11.334.165
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη	5.337.521	3.744.018	3.667.253	3.286.908
Αναμορφώσεις				
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(1.643.948)	(743.748)	(681.483)	(754.671)
Έξοδα που δεν εκπέτουν για φορολογικούς σκοπούς	342.379	8.899	296.938	320.920
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	335.824	22.976	322.730	27.237
Φόροι προηγούμενων χρήσεων και λοιποί φόροι	2.885	-	-	-
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(2.118.711)	-	(2.014.557)	-
Χρήση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(73.118)	(3.905)	(16.785)	-
Φόροι	2.182.832	3.028.240	1.574.096	2.880.394

Ο μέσος φορολογικός συντελεστής του Ομίλου για το 2018 είναι 29,01% (2017: 29,23%) και της Εταιρείας για το 2018 είναι 29,00% (2017: 29,00%). Ο μέσος σταθμικός φορολογικός συντελεστής για τον Όμιλο είναι 11,86% (2017: 23,64%) και για την Εταιρεία είναι 12,45% (2017: 25,41%).

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα είναι:

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ 2018			1-Ιαν έως 31-Δεκ 2017		
		Προ φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από φόρους	Προ φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από φόρους
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	15	(55.090)	15.976	(39.114)	(2.916)	846	(2.070)
Επίδραση αλλαγής φορολ. συντελεστή στα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	15	-	(1.428)	(1.428)	-	-	-
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	15	-	-	-	98	(28)	69
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	15	18.185	(5.274)	12.912	-	-	-
Λοιπά		(19.647)	-	(19.647)	-	-	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα		(56.552)	9.274	(47.278)	(2.818)	817	(2.001)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ 2018			1-Ιαν έως 31-Δεκ 2017		
		Προ φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από φόρους	Προ φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από φόρους
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	15	(55.090)	15.976	(39.114)	(2.916)	846	(2.070)
Επίδραση αλλαγής φορολ. συντελεστή στα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	15	-	(1.428)	(1.428)	-	-	-
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	15	-	-	-	98	(28)	69
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	15	18.185	(5.274)	12.912	-	-	-
Λοιπά		(19.647)	-	(19.647)	-	-	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα		(56.552)	9.274	(47.278)	(2.818)	817	(2.001)

27 Κέρδη ανά μετοχή

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κέρδη αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής	15.939.738	9.562.259
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των κοινών μετοχών	82.667.000	82.667.000
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής - βασικά (σε Ευρώ)	0,1928	0,1157
	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κέρδη αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής	11.071.603	8.453.771
Σταθμισμένος μέσος αριθμός των κοινών μετοχών	82.667.000	82.667.000
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής - βασικά (σε Ευρώ)	0,1339	0,1023

28 Μερίσματα ανά μετοχή

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2018. Η απόφαση θα επικυρωθεί από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων που θα πραγματοποιηθεί εντός του πρώτου εννιαμήνου του 2019.

29 Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του, πέρα από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τις οποίες υπάρχουν σχηματισμένες προβλέψεις. Δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εκτός από αυτές που έχουν σχηματιστεί.

Η μητρική Εταιρεία ελέγχθηκε φορολογικά βάσει του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 και βάσει του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014 έως 2017 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης από την PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου, όπως αυτά απεικονίζονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του 2011-2017. Για την κλειόμενη χρήση 2018 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη από τα αρμόδια ελεγκτικά γραφεία. Κατά την ολοκλήρωσή του, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Στη Σημείωση 8 παρατίθενται αναλυτικοί πίνακες για τις ανέλεγκτες χρήσεις όλων των εταιρειών που ενοποιούνται και οι χρήσεις για τις οποίες έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης οι εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται από ελεγκτικά γραφεία.

30 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των εσόδων και εξόδων σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
α) Έσοδα	50.174	54.836	70.174	76.752
Έσοδα από την υπερκείμενη μητρική (Αφορούν τόκους δανείου)	26.125	27.570	26.125	27.570
Έσοδα από θυγατρικές	-	-	20.000	25.182
Έσοδα από συνδεδεμένα μέρη	24.049	27.266	24.049	24.000
<i>Αναλύονται ως εξής:</i>				
<i>Παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης</i>	<i>24.049</i>	<i>27.266</i>	<i>24.049</i>	<i>24.000</i>
β) Έξοδα	20.057.146	12.596.616	18.396.991	4.168.421
Έξοδα από την υπερκείμενη μητρική (Αφορούν ενοίκια και κοινόχρηστα)	187.926	191.845	187.926	191.845
Έξοδα από θυγατρικές (Αφορούν τόκους δανείου & λοιπά χρημ/κά έξοδα)	-	-	-	6.875
Έξοδα από συνδεδεμένα μέρη	19.869.220	12.404.771	18.209.065	3.969.701
<i>Αναλύονται ως εξής:</i>				
<i>Εργολαβίες</i>	<i>18.566.047</i>	<i>11.113.155</i>	<i>16.905.891</i>	<i>2.678.085</i>
<i>Παροχή υπηρεσιών Διοικητικής υποστήριξης</i>	<i>54.919</i>	<i>47.701</i>	<i>54.919</i>	<i>47.701</i>
<i>Παροχή υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου</i>	<i>1.245.855</i>	<i>1.241.515</i>	<i>1.245.855</i>	<i>1.241.515</i>
<i>Ενοίκια</i>	<i>2.400</i>	<i>2.400</i>	<i>2.400</i>	<i>2.400</i>
γ) Έσοδα από μερίσματα*	-	-	73.700	73.700
δ) Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	312.582	310.907	288.582	286.907
<i>Αναλύονται ως εξής:</i>				
Αμοιβές Δ.Σ.	24.000	24.000	24.000	24.000
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών	233.316	233.316	209.316	209.316
Λοιπές παροχές σε μέλη Δ.Σ και διευθυντικά στελέχη	55.266	53.590	55.266	53.590
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
α) Απαιτήσεις	869.962	814.113	894.762	1.100.782
Απαιτήσεις από την υπερκείμενη μητρική	106.162	80.037	106.162	80.037
Απαιτήσεις-Δάνειο προς την υπερκείμενη μητρική	570.000	570.000	570.000	570.000
Απαιτήσεις από θυγατρικές	-	-	24.800	286.670
Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	193.800	164.075	193.800	164.075
β) Υποχρεώσεις	1.438.684	4.112.191	1.438.684	2.193.544
Υποχρεώσεις προς την υπερκείμενη μητρική	33.505	18.859	33.505	18.859
Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.405.179	4.093.332	1.405.179	2.174.685

Τα λοιπά συνδεδεμένα μέρη αφορούν εταιρείες που δεν ανήκουν στον όμιλο της ΕΛ.ΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε.

Δεν υφίστανται προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις αναφορικά με ενδοεταιρικά υπόλοιπα.

Δεν υφίστανται εγγυήσεις στις ενδοομιλικές συναλλαγές.

Τα δάνεια και οι υποχρεώσεις του Ομίλου προς τα συνδεδεμένα μέρη εξυπηρετούνται κανονικά.

Όλες οι συναλλαγές που περιγράφονται ανωτέρω έχουν πραγματοποιηθεί με τους συνήθεις όρους της αγοράς.

*Τα έσοδα από μερίσματα προέρχονται από τη θυγατρική ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΙΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ.

31 Λοιπές σημειώσεις

1. Το απασχολούμενο προσωπικό του Ομίλου την 31.12.2018 ανέρχεται σε 34 άτομα και της Εταιρείας σε 33 και την 31.12.2017 ανερχόταν σε 22 και 21 αντίστοιχα.
2. Ο Όμιλος υποχρεούται κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων του, για τις οποίες έχει λάβει άδεια παραγωγής, να τηρεί τους Κανόνες Ασφαλείας που έχουν εκδοθεί και να τηρεί τους περιβαλλοντικούς όρους που είναι εν εφαρμογή κατά το χρόνο ισχύος της άδειας παραγωγής, σύμφωνα με τους τυχόν όρους που ενδεχομένως θέτουν οι αρμόδιες αρχές, ειδικότερα, δε, οι αέριοι ρύποι θα πρέπει να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της 2001/80/ΕΚ της ΕΕ και της ισχύουσας νομοθεσίας.
3. Οι συνολικές αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2018 ανέρχονται σε ευρώ 114.474 (2017: ευρώ 108.355) και για μη ελεγκτικές υπηρεσίες ανέρχονται σε ευρώ 7.240.
4. Οι αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2018 ανέρχονται σε ποσό ευρώ 114.474 (2017: ευρώ 108.355), σε ποσό ευρώ 22.000 (2017: ευρώ 20.000) για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 7.240 (2017: ευρώ 3.000) για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα, για τον Όμιλο για το οικονομικό έτος 2018, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό ευρώ 109.000 για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό ευρώ 22.000 για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 6.050 για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Για την Εταιρεία, για το οικονομικό έτος 2018, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό ευρώ 95.000 για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό ευρώ 18.000 για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 6.050 για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

5. Στις 09.08.2018 υπεγράφησαν η σύμβαση προμήθειας & εγκατάστασης ανεμογεννητριών και η σύμβαση λειτουργίας & συντήρησης με την εταιρεία Vestas Hellas Wind Technology S.A. για την κατασκευή αιολικού πάρκου ισχύος 36,6 MW στη θέση «Ανατολικό Άσκιο», του Δήμου Βοΐου της θυγατρικής εταιρείας Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ.
6. Στις 09.08.2018 υπεγράφησαν η σύμβαση προμήθειας & εγκατάστασης ανεμογεννητριών και η σύμβαση λειτουργίας & συντήρησης με την εταιρεία Vestas Hellas Wind Technology S.A. για την κατασκευή αιολικού πάρκου ισχύος 40,2 MW στη θέση «Δυτικό Άσκιο», του Δήμου Βοΐου της θυγατρικής εταιρείας ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ.
7. Στις 15.10.2018 υπεγράφησαν η σύμβαση προμήθειας & εγκατάστασης ανεμογεννητριών και η σύμβαση λειτουργίας & συντήρησης με την εταιρεία Vestas Hellas Wind Technology S.A. για την κατασκευή αιολικού πάρκου ισχύος 28,8 MW στη θέση «Ορφέας- Επτάδενδρος», των Δήμων Αρριανών και Αλεξανδρούπολης της μητρικής εταιρείας.

8. Οι θυγατρικές εταιρείες ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ απορροφήθηκαν από την ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ σύμφωνα με τις από 20.12.2018 και 24.12.2018 αποφάσεις της Διεύθυνσης Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης και με ημερομηνία Ισολογισμού Μετασχηματισμού για καθεμιά απορροφώμενη την 30.06.2018.
9. Στις 28/12/2018 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ανακοίνωσε ότι έλαβε ομόφωνη απόφαση για την έναρξη διαδικασίας συγχώνευσης δια απορρόφησης της Εταιρείας από την ΕΛΛΑΚΤΩΡ (από κοινού με την Εταιρεία, οι Συγχωνευόμενες Εταιρείες) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 επ. του Κ.Ν.2190/1920 και των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/1993, όπως ισχύουν (η Συγχώνευση ή η Συναλλαγή). Προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής των μετοχών των Συγχωνευόμενων Εταιρειών είναι 1,27 νέες κοινές μετοχές της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ονομαστικής αξίας €1,03 για κάθε 1 υφιστάμενη κοινή μετοχή της Εταιρείας ονομαστικής αξίας €0,30.

32 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Στις 15 Μαρτίου 2019 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης («ΣΣΣ») με απορρόφηση της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ από τη μητρική εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ (και από κοινού με την ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ, οι «Συγχωνευόμενες Εταιρείες»), η οποία θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις των άρθρων 68 επ. του Κ.Ν. 2190/1920 και των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/1993, όπως ισχύουν (η «Συγχώνευση»). Η Συγχώνευση θα γίνει με λογιστική ενοποίηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των Συγχωνευόμενων Εταιρειών βάσει των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που εμφανίζονται στον από 31 Δεκεμβρίου 2018 ισολογισμό μετασχηματισμού της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ. Σύμφωνα με το ΣΣΣ, η προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής είναι μία και είκοσι επτά (1,27) νέες, κοινές, ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας ενός ευρώ και τριών λεπτών του ευρώ (€1,03) της ΕΛΛΑΚΤΩΡ για κάθε μία (1) υφιστάμενη κοινή, ονομαστική μετά ψήφου μετοχή ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτών του ευρώ (€0,30) της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ. Οι υφιστάμενοι μέτοχοι της ΕΛΛΑΚΤΩΡ θα διατηρήσουν τον τρέχοντα αριθμό των κοινών μετοχών της ΕΛΛΑΚΤΩΡ που κατέχουν.

Ε. Διαδικτυακός τύπος ανάρτησης των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων των θυγατρικών

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας σε ενοποιημένη και μη βάση, είναι αναρτημένες στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.eltechanemos.gr.

Οι οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων εταιρειών είναι αναρτημένες στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.eltechanemos.gr.